

LAISVĖ
Semi-Weekly
102-02 Liberty Ave.
Ozone Park 17, N. Y.
Tel. Michigan 1-6887

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

LAISVĖ

THE LITHUANIAN SEMI-WEEKLY

LAISVĖ—LIBERTY
Dukartsavaininis

Dalls Queens apskrityje (N. Y.)	\$10.00
Kanadoje	\$10.00
Kitur užsienyje	\$12.00
Jungtinėse Valstijose	\$9.00

Pavienio egzemp. kaina 10 centų

PRICE 10c A COPY

No. 11 Ozone Park 17, N. Y. Penkt., vasario (Feb.) 8, 1963 METAI 52-ji

KRISLAI

Kuo puikliausiai. Naujas pasitūtimas. Puikūs sumanymai. Vargšė Kanada! Ko siekia Amerika? Dolerinė ryklė. Tiesiai raketieriams. Dar apie tas melžėjas.

— Rašo A. Bimba —
Visų ūpas pakilęs, visiems džiugu. Puikiai pavyko "Laisvės" bendrovės dalininkų suvažiavimas. Davė laikraščiu gražios moralinės ir mediaginės paramos.

Tos mūsų metinės sueigos yra gilus inspiracijos šaltinis visiems laisviečiams.
Prasidėjo nauja ir tikrai pasitūti kampanija prieš tą mažytę Kubą. Insinuacijos, provokacijos, gandai, vienas melas lydi kitą melą.

Nejaugi yra planuojama ir ruošiamą naują invaziją ir tik ieškoma priekabės, pasiteisinimo?
Tos kampanijos priešakinis atstovas visiškai nužmogėjęs mūsų didžiosios Niujorko Valstijos senatorius Keatingas. Jis nori karo, jis reikalauja karo. Jam padeda radijo ir televizijos komentatoriai.

Jeigu prieš kiek laiko "Kubos krizė" buvo kaip ir baigta, tai šiandien ji vėl labai paastrėjusi.
Amerikos žmonėms tenka budėti, kad reakcionieriai jų nesubloktų į naują avantiūrą.

Galima nuosirdžiai paremti prezidento Kenedžio pasiūlymą, kad prie federalinės valdžios būtų įsteigtas Nacionalinis vaiko sveikatos ir žmogaus vystymės institutas. Taip pat galima prezidentą pasveikinti už pasiūlymą Kongresui iš federalinio izdo paskirti lėšų kovai su protinėmis ligomis.
Tai visa žmonių gerovei. Tegū nors bilijonas kitas dolerių nuo ginklavimosi nukrinta tiems opiams liaudies poreikiams.

Reikia, kad šie sveiki prezidento sumanymai nebūtų pamiršti. Reikia už juos kovoti. Reikia, kad ypač mūsų didžiosios darbo unijos juos tvirtintų paremti.

Tikrai galima vargšės Kanados. Jai mūsų vyriausybė ir rankas bruka atominių ginklų, o ji jo nenori! Gerai daro. Tegū priešinasi. Visi taikos mylėtojai jai simpatizuoja.
Kur protas mūsų prezidento? Jis tą ginklą bruka ir rankas Vakarų Vokietijai, bruka jį Kanadai. O kas bus, jeigu Tarybų Sąjunga pradės atominių ginklų dalyti savo talkininkams? Jeigu tam nebus užstotas kelias, atominis ginklas taps taip universalus, kaip šautuvas ir revolveris.

Kodėl mūsų Jungtinės Valstijos taip susirūpinusios įtraukimu Anglijos į taip vadinamą "Europos bendrą rinką"? Dabar jau aišku. Jos nori per Angliją ant tos rinkos uždėti savo monopolistinę kontrolę.
Francūzams nepatinka. De Gaulle priešinasi. Nežinia, kokiu priemonių prezidentas Kenedis griebis francūzus pasiklūdyti.
Idomus diplomatinis spektaklis.

Didžiosios monopolijos baigia susidoroti su mūsų taip vadinama "laisvąja spauda." Ar žinote, kad šiandien viena (Tęsa 5-tam pusl.)

Sako: "Mes randamės kare, nors patys to nežinome"

Washingtonas. — Kolumnistas Royce Brier rašo, kad Jungtinės Valstijos randasi kare, nors gyventojai ir patys to nežino. JAV Konstitucija sako: "Tik Kongresas turi teisę paskelbti karą". Bet mūsų jėgos jau kariauja.

Jungtinės Valstijos nėra paskelbę karo Pietų Vietnamo žmonėms, bet mūsų militarinės jėgos ten kariauja, nes JAV "gelbėja" tos šalies valdžiai kariauti prieš savo gyventojus.

Apsiginklavimo varžybos ir Jungtinių Valstijų skolos

Washingtonas. — Prezidentas Kenedis reikalauja Kongreso, kad Jungtinių Valstijų skolų lubas pakeltų iki 316 ir pusės bilijono dolerių skolų, nes numatoma, kad šiemet jų dar sudarys apie 12 bilijonų dolerių.

Tai dar niekad Jungtinės Valstijos neturėjo tiek valstybinių skolų. Po Naminio karo 1866 metais jų buvo \$2,800,000,000, po Pirmojo pasaulinio karo ir ekonominės krizės 1940 metais buvo 40 bilijonų dolerių, po Antrojo pasaulinio

Vertingi piešiniai ir jų pristatymas

New Yorkas. — Pirmadienį New Yorką buvo atgabenta trys vertingi piešiniai, tai Leonardo da Vinci garsoji "Mona Lisa", kuri dabar išstatyta Metropolitan muziejuje parodai, ir dar du kiti.

Per New Yorką į Atlantą, Ga., buvo vežami J. Whistlerio piešinys "Mother", ir francūzų artisto Georges de la Tour — "Penitent St. Mary Magdale"ne".

Kadangi tie piešiniai brangiai įkainuojami, tai jie buvo gabenami šaldytuvuose, kur palaikoma nustatyta atmosfera, o taipgi didelėje apsaugoje.

MINĖS LINCOLNO GIMTADIENIS

Washingtonas. — Vasario 12 diena yra A. Lincoln gimtadienis. Pietinėse valstijose Lincoln gimtadienio nemini, nes jis 1863 m. sausio 1 d. paskelbė trims milijonams negrų paliuosavimą iš vergijos.

Baltajame Name prezidentas žmona turės Lincoln gimimo paminėjimą, kurį užkvietė 800 svečių.
Roma. — Popiežius Jonas XXIII gavo šaltį,

Anglai nuteisė tris reporterius

Londonas. — B. Mulholland, "The London Daily Mail" reporteris, nuteistas šešioms mėnesiams kalėjimo, R. Foster, "The London Daily Sketch" — trims mėnesiams, o kiek pirmiau reporteris D. Clough buvo nuteistas šešioms mėnesiams kalėjimo.

Jie aprašydami W. J. Vassall'io teismą, kuris buvo kaltinamas šnipavime TSRS, buvo daug prirašę sensacijų, bet atsisakė atidengti teismui savo informacijų šaltinius.

Wellingtonas, Naujoji Zelandija. — Išplaukė laivas "Mercury", 9,000 tonų įtalpos, kuris tiesia į Fijį salą 1,200 mylių ilgio po vandeninį telegrafo laidą.

JAV vis pumpuoja ginklą į Indiją

New Delhi. — J. Valstijos Indijai jau suteikė už keturis ir pusę bilijono dolerių ginklų, amunicijos ir ekonominės pagalbos.

Dabar tai daroma, kad Tai daroma, kad stipriai apginklavę Indiją, nes JAV karo specialistai mano, kad ateinantį pavasarį vėl prasidės mūšiai prie Indijos ir Kinijos sienos.

Iš JAV, Anglijos ir kitų NATO valstybių ginklus gabena lėktuvais ir laivais. Pribuvo eskadrilės JAV galybės mūšio sprūsminių lėktuvų. Atvyko daug generolų, pulkininkų, karininkų, o jų tarpe ir generolas John Kelly, kuris skaito-

Vėl pasimojo prieš tymsterių uniją

New Yorkas. — Teams-terių unija, kuri turi apie du milijonus narių, puola ne tik kompanijoms, įvairūs JAV komitetai ir AFL-CIO vadai, bet ir apdraudus kompanijos.

Pagal Landrum - Griffin įstatymą kiekvienas unijos lokalo viršininkas turi būti po \$5,000 kaucija. Kuris to neturi, tam gresia metai kalėjimo ir \$10,000 bauda.

Paprastai kauciją užstato tam tikros kompanijos. Tymsterių viršininkai buvo po Citizens Casualty Co. kaucijomis, kuriai unija per metus sumokėdavo \$270,000 už 1,000 lokali viršininkų kaucijas. Dabar minėta kompanija atsisakė už tymsterių unijos viršininkus užstatyti kaucijas. Unija kreipėsi į kitas kompanijas, tai ir iš jų 232 tapat padarė — atsisakė.

Ottawa. — Parlamento rinkimai įvyks balandžio 8 dieną.

Nauji išmislai apie Kubos respubliką

Washingtonas. — Kubos pabėgėliai ir kai kurie senatoriai, kaip tai K. B. Keatingas, D. C. Bruce, vieni su kitais belenktyniaudami skelbia visokių prasimanyimų apie Kubą.

Vieni iš jų tvirtina, kad būk Kuboje randasi 25,000 TSRS armijos vyrų, komandoje penkių generolų, kiti, kad ten randasi paslėptu raketų, o treči, būk TSRS laivais vėl į Kubą gabena "ofensyvos ginklų".

Jų pasakomis pasibiktino net toks Kubos nedraugas, kaip McNamara, JAV gynybos sekretorius, pareikšdamas, kad JAV vyriausybė, per Centrinę žvalgybos agentūrą, geriau žino kas darosi Kuboje, negu jų paskalų skleidėjai.

GENEROLAS "MOLIS" GAVO NAUJĄ DARBĄ

New Yorkas. — Chase Manhattan bankas išrinko generolą Lucij Clay (Molis) direktoriumi Chase International Investment korporacijos, kuri šio banko pinigų investuoja kitose šalyse.

FRANCŪZIJOS IR TSRS SUTARTIS

Maskva. — Tarybų Sąjunga ir Francūzija pasirašė 1963—1965 metams prekybos sutartį, pagal kurią metinė prekyba sieks \$100.-000,000.

ANGLAMS NEPATINKA JAV POLITIKA

Londonas. — Anglijos valdininkai yra nepasitenkinę Jungtinių Valstijų pagidavimu "Skynoll" raketų reikalais politikos, o dabar jau iškilo JAV nesutikimai ir su Kanada. Anglai sako, kad tai rezultatas JAV diktuojamos politikos.

WACHINGTONAS. — IŠ PIETŲ VIETNAMO VALDŽIA SU JAV PAGALBA UŽ TREJŲ METŲ LAIMĖS KARĄ PRIEŠ PARTIZANUS.

Washingtonas. — Iš Pietų Vietnamo grįžo generolas E. G. Wheeler, JAV armijos štabo viršininkas. Jis sako, kad Pietų Vietnamo valdžia su JAV pagalba už trejų metų laimės karą prieš partizanus.

Meksikoje susekė tris Kubos priešų centrus:

Mexico City. — Meksikos vyriausybė susekė tris Kubos priešų — žmogžudžių — centrus. Centrai susekti po to, kai Kubos priešas Juan Carlos Corvea nušovė kubietį, dabartinės santvarkos šalininką, Mauricio Arias Rezana.

Padarius kratą surasta 240 rankinių kulkosvaizdžių, 500 šautuvų, apie 100 revolverių, šimtai dėžių su rankinėmis granatomis ir amunicija. Visi ginklai ir

Jungtinių Valstijų ir Kanados santykiai žymiai pablogėjo

Ottawa. — Kanados premjeras John Diefenbaker kaltina Jungtines Valstijas, kad jos kišasi į Kanados vidaus reikalus. Jis atsisako priimti JAV atomines bombas. Sako, kad Kanada pati gali atominių ginklų pasigaminti.

Jungtinių Valstijų atominių ginklų politiką remia taip vadinami "liberalai" priešakyje su L. B. Pearsonu. Jie grasina priversti Kanados valdžią paleisti parlamentą ir reikalauja paskelbti naujus rinkimus.

Kanados parlamentą sudaro 265 deputatai, iš to skaičiaus Diefenbakerio

JAV nedarbas ir vėl padidėjo

Washingtonas. — Sausio mėnesį bedarbių skaičius padidėjo 855,000, tai nedarbos apdraudą imančių jau yra 4,660,000. Jungtinių Valstijų darbo departamentas sekretorius sako, kad dirbančiųjų yra 66,000,000.

Bet darbo unijų vadai su šiomis skaitlinėmis nesutinka. Jie mano, kad mūsų šalyje norinčių dirbti, o negalinių darbo gauti yra 5,600,000. Mat, JAV darbo departamentas sprendžia tik pagal skaičių gaunančių nedarbo apdraudą, o unijų vadai įskaito ir tuos, kurie po apdrauda nepaeina — jaunuolius, ir kurių apdrauda jau pasibaigus.

APIE PROTINIŲ LIGONIŲ GYDYMA

Washingtonas. — Prezidentas Kenedis stoja už tai, kad JAV skirtų protinių ligonių gydymui \$85,000,000 per ketveris metus. Dabar nuolatos ligoninėse randasi 800,000 protinių ligonių, o kiekvieneriais metais gema 120,000 protiniai silpnų vaikų.

Sane, Jemenas. — Jemeno respublikos vyriausybė paskelbė, kad pabaigoje vasario įvyks vietinių savi-valdybių rinkimai.

LAISVE LITHUANIAN SEMI-WEEKLY

PUBLISHED BY THE LAISVE, INC.

Published Tuesdays and Fridays, except in case of Holidays
102-02 LIBERTY AVENUE, OZONE PARK 17, N. Y.

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y.
Established April 5, 1911 ROY MIZARA, Editor

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year \$9.00
United States, per 6 months \$5.00
Queens Co. \$10.00 per year
Queens Co., per six months \$5.50
Canada, Lat. Amer., per year, \$10.00
Canada, Lat. Amer. 6 months, \$5.50
Foreign countries, per year, \$12.00
Foreign countries, 6 months, \$6.50

Redakcijos žodis

Žemiau telpa ištraukos iš pranešimo metiniam laisviečių suvažiavimui, įvykusiam 1963 m. vasario mėn. 3 d. American-Russian salėje, Niujorke.

Praėjusieji metai nebuvo mums, kurie stovime prie laikraščio išleidimo, kuo nors ypatingi. Bendrovės direktorių taryba ir visas "Laisvės" kolektyvas tarėmės, dirbome ir išleidome "Laisvę" reguliariai.

Pasauline plotme, tačiau, praėjusiais metais buvo momentas, sukrėtęs visą žmonią. Tik prisiminkime spalio mėnesio dienas, — t. v. "Kubos krizė", kai Pentagonas buvo pasimojęs užpulti Kubos respubliką ir pradėti pasaulinį karą. Tai buvo baisios dienos, sunkus metas! Ir jei ne Tarybų Sąjungos taiki politiką, jei N. Chruščiovas būtų neįsikišęs, jei prezidentas Kenedis nebūtų su Chruščiovu siūlymais sutikęs, tai nežinia, kas būtų atsitikę; gal mes jau nebūtume šiandien suvažiavę ir taręsi.

Branduolinis karas buvo išvengtas; jei ne oficialiai, tai bent formaliai, buvo užtikrinta Kubai teisė laisvai gyvuoti, pažadant, kad JAV nedarys jėgų invazijos. Kaip bus toliau, nežinia. Tikėkimės, kad po "Kubos krizės" tarptautiniai santykiai vystysis taikos linkme; kad imperialistai bus suvaldyti, nežiūrint kai kurių reakcinių rėkšnių, keliančių triukšmą, būk Kuba tebesanti JAV pavojinga.

Ir "Kubos krizė" dar ir dar patvirtino tai, kad žmonija neprivalo nė minutėi ramiai sėdėti; ji turi budėti. Nuolat ir nuolat reikia stovėti taikos išlaikymo sargyboje!

Mūsų laikraštis visuomet statė, tebestato ir statys taikos išlaikymo klausimą pačiu svarbiausiu Amerikai ir visai žmoniui.

Liaudies judėjimas dėl nusiginklavimo ir taikos išlaikymo praėjusiais metais buvo didelis. Pats didžiausias įvykis buvo 1962 metų vasarą Maskvoje—milžiniškas Pasaulinis kodgresas už visuotinį nusiginklavimą ir taiką. Dalyvavo 2,500 delegatų iš 121 šalies. Tai buvo kongresas, išjudinęs kovai už taikos pasaulyje išlaikymą milijonus žmonių!

Praėjusiais metais Amerikoje ypač gražiai, garbingai pasireiškė amerikietiškos moterys, kovojusios už nusiginklavimą, už taiką. Jos ruošė didžiules demonstracijas; ruošė pikietis ties atitinkamomis įstaigomis.

Tik dėl to moterų judėjimo vadovės kongresinis ne-amerikinės veiklos tyrinėjimo komitetas šaukė į Washingtoną inkvizicijai. Ir ten, turime pabrėžti, moterys pasirodė puikiai: iš defesyvo, jos išsvystė prieš pačius ragangaudžius ofensyvą, ir tai pasiliks Amerikos istorijoje gražiausias puslapis.

Be abejonės, žmonių judėjimas už nusiginklavimą ir taiką vis plėsis ir didės. Lietuviai darbo žmonės privalo kuo kas gali prie to judėjimo prisidėti.

Praėjusiais metais JAV prasidėjo didesnė kova už 35 valandų darbo savaitę. Toji kova, palyginti, dar nebuvo labai plati — ji tik prasidėdavo. Kaip žinia, AFL-CIO vadovai oficialiai pasisakė už 35 valandų darbo savaitę, tačiau jie neveda aktyvios už tai kovos. O visgi čia ir ten prasidėjo darbininkų streikai, ir sakoma, streikų šiemet bus daug daugiau ir didesnių. Kodėl gi šiandien statomi reikalavimai dėl įvedimo 35 valandų darbo savaitės?

Todėl, kad automatija—automatiškų mašinų įvedimas ir pramonė—mėto iš darbų tūkstančius darbininkų. Šiuo metu šalyje yra apie penki milijonai bedarbių; jei organizuoti darbininkai nekovoja už sutrumpinimą darbo valandų, bedarbių skaičius vis auga.

Imkime geležinkelių pramonę. Kompanijos nusitarė paleisti iš darbo tarp 60—80 tūkstančių darbininkų; juos skelbia esant "tinginiais", "imančiais algas be darbo."

Geležinkelių unijos prirodė faktais, kad, nežiūrint kompanijų skelbimo, būk darbininkai tinginiauja, šiandien geležinkelių darbininkai pagamina 40 procentų produkcijos daugiau negu prieš 10 metų. Darbo unijos buvo galvojusios skelbti streiką, bet valdžia įsikišo, streikas neįvyko; darbo unijos apeliavo į Aukščiausiąjį teismą. Kuo visa tai baigsis, dar nežinia.

Buvo susireikavę Atlanto pakraščio uostų laivakroviai—apie 100,000 jų. Susireikavo Niujorko didžiųjų dienraščių spaustuvių darbininkai, streikas tebesitęsia. Buvo susireikavę Filadelfijos miesto važiuotės darbininkai. Streikuoja sen ir ten kitose pramonėse darbininkai. Ir šie streikai vyksta, be kitko, ir prieš tai, kad kompanijos, automatijos pagalba, paleidžia iš darbo darbininkus.

Ką gi visa tai rodo? Tai rodo, kad reikia plačiu baru imtis priemonių, reikalaujant, kad būtų įvesta 35 valandų darbo savaitė, nors tam prezidentas Kenedis priešinis. Jei darbininkai to nereikalauja, jei nekovoja, plėsis nedarbas ir skurdas, ir tiečiai vis labiau lobs!

Automatiškų mašinų ir pramonės įvedimas—nuopelnas darbo žmoniui. Dėl to reikia visa daryti, kad tos mašinos darbo žmonėms gyvenimą lengvintų, o nesunkintų! Amerikos žmonės kovoja už pilietines teises ir laisves. Jie kovoja už atmetimą pragaištingo McCarrano

įstatymo, pagal kurį valdžia pradėjo persekioti kai kurias pažangias organizacijas, spaudą ir pavienius asmenis. Mes tai kovai pritariame, kadangi toji kova yra už visų amerikiečių laisvę, už Konstitucijos gynimą, už šviesesnių rytojų. Reakcionieriai JAV Kongrese, nemiega; jie ruošia žiaurios įstatymus prieš darbininkus; ir praves, jei darbininkų judėjimas snaus.

Reikia išjungti ir kovą už tai, kad Kongresas praves įstatymą, pagal kurį seno amžiaus žmonėms būtų teikiama nemokama medicininė pagalba ir gydymas. Šis klausimas paliečia labai daug lietuvių darbo žmonių. Matote, kokios didžiausios problemos šiandien stovi prieš mūsų visų akis!

LIETUVA IR MES

Mūsų ryšiai su Lietuva geri. Iš ten "Laisvė" rašo ir "dideli" ir "maži" žmonės, informuodami mus, kas darosi mūsų tėvų žemėje. O ten darosi dideli dalykai. Vyksta milžiniškos statybos, plečiasi pramonė, statosi nauji miestai, tarsi kokioje pasakoje!

Tik neseniai tarp Vilniaus ir Kauno įsikūrė naujas miestas—Elektrėnai, kuriama statoma milžiniška šiluminė elektrinė—didžiausia Pabaltijyje. Mes per spaudą kreipėmės ir elektrėniečius, kad jie parašytų mūsų laikraščiui apie savo ir kitų žygius statant elektrinę ir naują miestą. Skaitytojai gerai atsimeina, kaip naujo Lietuvos miesto statytojai gausiai atsiliepė ir mūsų prašymą; daugelis jų parašė specialias mums korespondencijas. Miela visa tai buvo skaityti.

O praėjusių metų gale minėtos šiluminės elektrinės pirmoji turbina jau buvo paleista darban, jau duoda Lietuvai šviesos ir jėgos. Šiemet statytojai žada paleisti ir kitą turbiną. Tai džiuginantis dalykas kiekvienam Lietuvos sūniui ir dukrai, nežiūrint, kur jis begyventų.

Kėdaičiuose baigtas statyti milžiniškas chemijos fabrikas—kombinatas, kuris, be kitų svarbių cheminių išdirbysčių, gamins chemines trąšas žemės ūkiui. Kaune statoma dirbtinio pluošto gamykla, Jonavoje Azotinių trąšų gamykla. Suminėju tik keletą. O tokių užmojų daug, čia visų neišvardinsiu.

Kitais žodžiais: Lietuva, mūsų gimtoji žemė, kyla pramonėje, kyla ekonomikoje, kartu kyla ir žmonių gyvenimo lygis.

Kyla mūsų tauta ir kultūroje—kyla sparčiais tempais. Negalima praeiti pro šalį nepaminėjus, kokį laimėjimą lietuvių literatūra pasiekė, kai praėjusiais metais poetui **Eduardui Mieželaičiui** buvo suteikta lenininė premija už "Zmogų"!

Visa tai mes atžymime laikraštyje, visa tai parodome užsieni gyvenančiam lietuviui, kad jis matytų, kad jis suprastų tuos milžiniškus pasiekimus, kokius mūsų tauta daro tarybinėmis sąlygomis.

Pernai taip pat ir Lietuvą buvo nuvykusi JAV lietuvių turistų grupė. Iš ten grįžę, grupės dalyviai per mūsų spaūdą pasidalino savo įgytais įspūdžiais su mūsų skaitytojais. Ypatingai svarbių įfirmacijų suteikė **Ksaveras Karosienė** apie impulevičių hitlerinių žudikų Kaune teismą, kuriame jai teko asmeniškai dalyvauti.

Su Lietuva palaikome visokeriopą ryšį, tam pasiekti išnaudojame kiekvieną progą. Kai tik atvyksta iš Lietuvos koks žmogus, mes bandome su juo susitikti — jei negalime patiesio susitikimo suorganizuoti, darome siauresnį, asmeninį.

Praėjusių vasarą, kaip žinia, ir Filadelfiją buvo atvykusi Vilniaus "Zalgirio" irkluočių komanda aštuonių vyrų sudėtyje. Varžėsi ji su rinktinėmis amerikiečių komandomis, na, ir laimėjo pergalės vainiką! Tai buvo nepaprastas įvykis to sporto istorijoje. Žalgiriečiai buvo susitikę su Filadelfijos lietuviais. O kai jie atvyko į Niujorką, tai mūsų laikraštis suruošė jiems susitikimą mūsų pačių pastogėje. Puikus, šiltas, sakyčiau entuziastiškas buvo tas susitikimas. Kuriam teko progą jame dalyvauti, niekad nepamirš!

Vėliau buvo atvykusios tarybinės krepšinininkų komandos — vyrų ir moterų; jos varžėsi su amerikiečių krepšinininkais. Moterų komandos treneris buvo **Stasys Butautas**, o toje komandoje viena žaidėjų — **Juraitė Daktaraitė**. Norėjome ir šiuo metu mūsų tautiečius supažindinti su platesne Niujorko lietuvių visuomene, deja, laiko ribotumas neleido tai padaryti: užteko kai kuriems mūsų su svečiais pasikalbėti.

Ateityje žadame daryti tą patį: informuoti mūsų skaitytojus ir placiają JAV lietuvių visuomenę apie tai, kas darosi Lietuvoje, apie mūsų tautos, Lietuvos sūnų ir dukrų atsižymėjimus visokiose gyvenimo srityse.

Mes sekame, rašome ir kalbame apie tai, kas darosi Tarybų Lietuvoje, o Lietuvos žmonės seka, stebi mūsų visuomeninį gyvenimą, jį aprašo, atžymi savo spaudoje ir per radiją.

Lietuvoje leidžiamos JAV lietuvių rašytojų knygos. Ten plačiai žinomas **d-ras A. Margeris**, kurio eilė knygų žmonių skaitoma; žinoma čikagietė **S. Tomarienė**—dvi jos knygos išleistos Lietuvoje. Neseniai Vilniuje išleido čikagietis **S. J. Jokubko** knygą, taipgi **A. Morkaus** (dipuko rašytojo) knygą.

Vilniaus "Tiesoje" mūsų Pranas Buknys dažnai parašo biografinius duomenis apie JAV lietuvių pažangiuosius veikėjus—mirusius ir gyvus, atsižymėjusius savo darbais mūsų judėjime. Per "Tiesos" skiltis Lietuvos žmonės plačiai susipažįsta su mūsų žmonėmis. Atsiminkime, kad "Tiesos" tiražas siekia kur kas daugiau kaip 200,000 egz.

Lietuvos žmonės pagerbia mūsų veikėjus, o tai reiškia pagerbia visą pažangųjį mūsų judėjimą.

Antai praėjusių metų lapkričio 10 d. sukako 75 metai, kai gimė **Leonas Prūseika**. Mes čia tą įvykį kažkaip primiegome, bet ne Lietuva! Vilniuje, Kybartuose, Virbalyje buvo suruošti mitingai L. Prūseikos 75-osioms gimimo metinėms atžymėti. Lietuvos vyriausybės nutarimu **Leono Prūseikos** vardu buvo pavadinti Kybartų

(Tąsa 3-čiame puslapyje)

J. GRIGIŠKIS

IVAIRIAIS KLAUSIMAIS

Ar doleriais galima panaikinti skurdą?

Paul G. Hoffman, vienas Marshallo plano reikalų vedėjų, iš savo patyrimo parašė knygą "World Without Want" (Pasaulis be skurdo).

Knygos įvade jis sako: "Aš geidžiu šioje knygoje perduoti jums nors dalį jausmo, kaip plečiasi neramumas tarp žmonių daugelyje atsilikusių šalių, kurias aš 10 metų bėgiu lankiau". Tie neramūs žmonės siekia būdų, kaip pagerinti savo gyvenimo sąlygas. Jie nenulaukia kovoja prieš bet kokią kolonializmą. Turtingųjų šalių pagalba jiems būtinai reikalinga.

Jungtinės Valstijos, sako Hoffman, jau išleido kitų kraštų "ekonominę pagalbą" virš 49 milijonus dolerių. Iš tos milžiniškos sumos 30 milijonų dolerių nuėjo į Vakarų Europos šalis, kurios dabar jau gali konkuruoti tarptautinėje rinkoje su Amerika. Žinoma, toji pagalba nieko gero nedavė atsilikusiems kraštams Afrikoje, Azijoje, Lotynų Amerikoje.

Devyni milijonai dolerių buvo išmesti "militarinei" pagalbai" tose šalyse, kur liaudis smarkiau kovoja prieš savo fašistinius diktatoriškas valdžias. Toji pagalba, suprantama, žymiai numalino tų šalių ekonominį žmonių gyvenimą.

Virš 10 milijonų, tiesa, nuėjo atsilikusių šalių "ekonominė pagalba", bet pagalba pateko tų šalių valdžioms, kurios visai nesirūpina liaudies gerbūviu.

Vadinasi, tie 49 milijonai dolerių nesuteikė reikiamos paramos atsilikusių šalių skurde gyvenantiems žmonėms. Paul Hoffman pripažįsta, kad tokia pagalba nepastatė nei komunistui kelio.

Hoffman dabar pripažįsta neturįs "praktiškos programos", kokiu būdu panaikinti skurdą atsilikusiųose kraštuose.

Skurdą panaikinti doleriais nevyksta, kadangi tie doleriai aplinkiniams keliais patenka monopolistiniams kapitalui, kuris atsilikusiųose kraštuose turi savo investimus ir lupa nuo liaudies kūno devynis kailius.

Jau ryškesnės taikingam sambūviui prosvaitės

Philadelphijos laikraštis "Inquirer", linkedamas visiems laimingai 1963 metų, priminė, jog sekama keliais mėnesiais galima tikėtis žymių progų žmoniui atsitraukti "nuo grąsinančios branduolinės katastrofos prarajos ir padaryti žymią pažangą" tarptautiniuose santykių gerinimo linkme. Svarbiausias pasauliui klausimas — pastovi taika.

"Inquirer" redakcija todėl primena mūsų valdžiai šiuo metu rimtai ieškoti galimybių taikingam susitarimui. Pataria nelaukti veikimo, kai krizė jau išsiplėtusi, bet iš anksto imtis priemonių, sulaikančių krizės išsilimą.

Bet kova už taikingą sambūvį tebėra sunki, visokios skerspainsė tebėra nenugalėtos. Minimas laikraštis pastebi:

"Tačiau mes matome paradokšą mūsų pačių draugijoje — beveik kasdien —, kai bet kas, kalbantis pralankiai apie pastovios taikos viltį, gali tuoj būt apšauktas išdaviku".

Teisingai pasakyta. Pakanka prisiminti Washingtono ir kitur vedamus tyrimus tų žmonių ir organizacijų, kas tik kiek smarkiau kovoja už pastovią taiką. Minimas laikraštis irgi palaiko šniukštinėtojus ir ne vieną taikos kovotoją apšaukia išdaviku.

Vyrai pavadavo moteris Graikijos miestelyje Moneclisia sausio 8 d. buvo minėta moterų diena sekamais:

Visi vyrai turėjo pasilikti tą dieną namuose—virtė valgi, vaikus prižiūrėti ir kitus namų darbus atlikti. Visos moterys išėjo laukan —laikė viešas ištaigas, vašinosi, kalbėjo apie politiką ir kitais klausimais. Jėgu kuris vyras bandė išeiti iš namų, tai tas gavo šaltu vandeniu pašventinti.

Moterys teigia, kad senoje senovėje pagonys taip švėsdavo moterų dieną, tai dabar ir minimo miestelio moterys atgaivino seną tradiciją. Bet toji tradicija vyrams nelabai patinka.

"Nuodėmingas miestas" Vienas komercinis laik-

raštis pasipiktinusiai rašo apie Vakarų Berlyną, kuris, girdi, nūdien pavirto visai "nuodėmingu miestu".

Daugelis miesto gyventojų, sakoma, paneigė visas senąsias kultūrinės tradicijas, pasinėrė į laukiniškas puotas. Gyvenimas darosi visai nenormalus.

Kriminalinė policija vieną savaitę areštavo 33 vedusias poras, kurios praktikavo taip vadinamą "kuppelei": reiskia, kad ištvirtinę vyrai verčia savo žmonas lytiniai santykiuoti su kitais vyrais. Net turtingųjų apgyventame sektoriuje Grunewalde šimtai porų praktikuoja "laisvą meilę"—vyrai mainikaujami su kitų žmonomis.

Naktiniai klubai daro didžiulį biznį. Gėrimai upeiliais plaukia. Žmonės gyvena su ta diena, atrodo, nepaisydami rytojaus. Labai panašu į biblijinis Sodomos ir Gomoros miestus. Tai amerikinės šalio, karo politikos pasekmės.

Būsimas prezidentas...

Generalinio prokuroro Roberto Kenedžio 6 metų sūnus David dabar didžiulį jasi paveikslu, kuris jam esant Baltojo Namų pievoje buvo nuimtas ir kuriam prez. Kenedis įrašė sekamais: "Būsimasis prezidentas apžiūri savo nuosavybę".

Dabar David ir giriasi, kad jis užaugęs tikrai bus prezidentu.

Kan. J. Končius rašo netiesą

1962 m. vasarą Lenkijos Liaudies Respublikoje, kaip CARE atstovas, lankėsi kun. J. Končius. Pabuvojo dideliuose Lenkijos miestuose, užniko ir į Punske pasidomėti, kaip gyvena Lenkijos lietuviai, kurių Seinų krašte yra nemaža. Grįžęs iš Lenkijos, savo kelionės įspūdžius aprašė laikraštyje "Teviskės žiburiai".

Tarp kitko kun. Končius rašo ir apie Punske vidurinę mokyklą ir štai čia jis apsilenkia su tiesa. Straipsnyje rašoma, kad lietuviai Punske turi savo gimnaziją, kad mokykla yra valdžios išlaikoma, parašoma tikslų mokinių skaičių. Tai tiesa, bet netiesą kanaaninkas plepa rašydamas, kad viskas mokykloje yra dėstoma lenkų kalba. Taip rašydamas jis pats sau prieštarauja, nes rašo, kad "mokiniai puikiai kalba lietuviškai." Kaip tai suprasti?

Pagal kan. Končių išėina, jog mokykloje lietuvių kalbos nemokoma, tuo tarpu mokiniai ją gražiai moka. Kad išmolti kalbą — reikia jos mokytis. Reiskia, ir lietuvių kalbos Punske gimnazijoje mokoma.

Iš straipsnio matyti, kad kan. Končius Punske turėjo neblogus informatorius, kurie pateikė tikslus duomenis apie Punske gimnaziją, kuriam gi tikslui tada, kanaaninke, jums prisidėjo įsteikti ir parodyti, kad, štai, žiūrėkite, Lenkijoje niekas nepasikeitė: lietuviai neturi teisės mokytis savo gimtosios kalbos, socialistinėje Lenkijoje diskriminuojamos tautinės mažumos!

O tai visa netiesą. Punske ir apylinkėse yra daug pradinųjų ir viena vidurinė

mokykla lietuvių dėstomąja kalba. Visos šios mokyklos yra valdžios išlaikomos, mokytojai daugumoje lietuviai, kurie su meile diegia lietuvišką žodį į vaikų sielą.

Lietuviai Punske turi savo kultūros namus, kurie organizuoja Punske ir apylinkės lietuvių kultūrinį gyvenimą: ruošia vakarus, vaidinimus, kuriuose skamba lietuvių kalba.

Štai kokia yra tikrovė. Negražu meluoti ir klaidinti tautiečius, kanaaninke!

J. Margaitis Punskas, 1963. I. 29

Gabi kazachų šeima

Tarabajevų šeima, gyvenanti Alma-Atoje, neseniai atšventė įdomų jubiliejų vyriausioji sesuo Gulbagram Tarabajeva išspausdino mokslinį darbą — dvidešimtą šeimoje. Šiai mokslininkei, medicinos mokslių daktarei ir, tarp kitko, pirmajai gydytojai kazachei, priklauso taip pat monografija apie dermą, ne tik mūsų šalyje plačiai žinomas veikalas apie svino kenksmingumą organizmui.

Įdomiausia tai, kad Tarabajevų šeimoje — visi mokslininkai. Gulbagram brolis Seitas — technikos mokslų kandidatas. Jis atvėrė kelius padidinti stalvotųjų metalų gamybą. Šia tema jis parašė disertaciją daktaro laipsniui gauti. Sesuo Bibi—biologijos mokslų kandidatė, kita sesuo — Marjam — matematikė, trečioji — Dariga — istorikė.

Tokių šeimų—mokslininkų, kompozitorių, artistų, dailininkų, architektų, gydytojų, žurnalistų — Kazachstane galima sutikti labai dažnai.

Redakcijos žodis

(Taša iš 2-ro pusl.)

kultūros namai ir viena miesto gatvių. O prie Virbalio vidurinės mokyklos, kurią L. Prūseika lankė, buvo prikaltas memorialinis lenta. Lietuvoje ruošiamasi išleisti L. Prūseikos rinktinis raštus keliuose tomuose. Jo atsiminimų knyga jau seniai Lietuvoje išleista. Taigi Lietuva tinkamai pagerbė Leoną Prūseiką, jam žino jo šviesų vardą. Tai darydama ji, aišku, pagerbė JAV lietuvių, tarp kurių L. Prūseika per 50 metų gyvenė, veikė, kovojo už šviesni liudžiai rytojų, už taiką.

Tik neseniai Vilniaus Valstybinis V. Kapsuko vardo universitetas suteikė mūsų **Antanui Bimbai** Istorijos mokslų garbės daktaro vardą. Tai didelė garbė Antanui, didelė garbė mums visiems, su kuriais jis kartu ilgus metus dirba. Tai, beje, didelė garbė ir mūsų laikraščiu "Laisvei", kuriam draugas Bimba dirba per apie 40 metų.

Sveikiname Antaną su didžia šlove, kuria ji apvainikavo seniausią Lietuvos aukštojo mokslo istaiga! Dėkojame Universiteto vadovams ir mokslininkams! Priminsiu, jog A. Bimba tai garbė buvo suteikta dėl jo dvienu istoriniu veikalu apie Amerika; viena tų knygų — "Moli Mėnuvais" — jau išėjo iš spaudos, o kita — "Amerikos darbininkų klasės istorija" — greit pasirodys Lietuvoje.

Galų priminti dar ir tai: Š. m. sausio 22 d. A. Bimba išmėgė 70-tuosius savo gyvenimo metus.

Matote, gerbiamei, kaip klostosi mūsų ryšiai su šimta mūsų žeme, su Lietuva. Jie gyvi, realūs, broliški. Jie ikenia mus, suteikia daugiau noro ir ryžto darbuotis už taikos išlaikymą, už šviesni liudžiai rytojų.

Tai, beje, yra kultūrinis bendradarbiavimas tarp mūsų gyvenančių lietuvių ir jų gimtosios šalies, Tarybų Lietuvos. Kultūrinis bendradarbiavimas turi būti abipusis. Kai kurie žmonės to nesupranta. Jie mano, kad tik Lietuva turinti užsienio lietuvius gerbti, o jie lai ant Tarybų Lietuvos spiaudo. Taip nėra, taip negali būti taip nebus!

Lietuva yra pasirengusi padėti kiekvienam išeivini savo sūniui bei dukrai. Primintinas čia ir poeto Juozo Tysliavos dalykas. J. Tysliava redagavo savaitraštį "Vienybė". Neretai jis "dėl takelio nametė kelia", tačiau jis viešai ir atvirai pripažino, kad Tarybų Lietuva yra, kad su ja reikia mums kooperuoti. Prieš mirdamas poetas Tysliava prašė žmonos, kad jo pelenai būtų sudėginti nuobabenti ir Tarybų Lietuva ir palaidoti Rasu kapinių kalnelvie, kur išsisi Petras Cvirka, St. Jasilonis, Danguolis, Petras Vakiūnas ir kiti rašytojai bei poetai.

Valė Tysliavienė savo vyro pelenus nuvežė Vilniui ir jie buvo palaidoti iškilmingai; poeto noras buvo įvykdytas.

Ka visa tai rodo? Tai būtent rodo, kad Lietuvos žmonės gerai žinojo J. Tysliavos praeiti, jo išsišokimus, gal būt nesuvokimus to, kas Lietuvoje darosi. Tačiau jie žinojo ir tai, kad J. Tysliava prieš mirti reiškė noro su Tarybų Lietuva tvirtinti kultūrinis ryšius.

Dėl kultūrinis ryšius su Lietuva palaikymo nėmažai šiandien Amerikoje kalbama, diskutuojama. "Veiksnių" erštai prieš tai rėkia, šaukia, sielojasi. "Veiksnių" — per spauda ir mitinguose — net ir rezoliucijas skelbia, būk nealima esą su socialistine Lietuva turėti jokių kultūrinis ryšiu. Bet gyvenimas eina savo keliu. Nežiūrint lietuviu tautos priešu-desperatų šauksmu, vienas po kito toliau numata žmonės ieško ryšius su Lietuva, su jos kultūrinis organizacijomis, įstaigomis.

Mes turėkime kantrvėbės, darbuokimės, kaip darbamoms, o matysime, kad laimės tie, kurie nenamiršta savo tautos, kurie palaiko su ja tamprus ryšius!

DĖL MŪSŲ LAIKRAŠČIO TURINIO

Nesakysiu, kad mūsų "Laisvė" šiandien savo turiniu jau yra labai tobula; pagaliau tobulybė ribų neturi. Bet drasiai sakau, kad mūsų laikraščio turinys gerokai pažėnė pirmyn i prieki, kad jame skaitytojas jau randa visokių pasiskaitymu — "lengvesnės ir sunkesnės artilerijos", kaip sako žmonės. Mes, kurie dirbame redakcijoje, aišku, nesame pasitenkinę tuo, ka turime; vis norime, kad "Laisvė" būtų idomesnė ir įvairesnė, kad joje atsispindėtu ypatingai JAV lietuvių gyvenimas, kad ji sunažindintu skaitytojus su viskuo, kas darosi mūsų šalyje ir pasaulvy. Bet tai nėra lenvas darbas.

Korespondenciomis iš amerikiniu lietuviu kolonij esame turtinėj — pažėtume eiti i lenktvnes su bet kuriuo kitu JAV lietuvišku laikraščiu. Korespondencijų "Laisvė" visuomet telpa apšciai, nors gal ne visos jos įdomios; kai kurios silnokes turinio atžvilgiu, bet visvien didžiuoiamės ir džiaugiamės, kad jų daug turime.

Neseniai man teko kalbėtis su armėnu pažėnėus laikraščiu ("Pranašu") redaktorium. Laikraštis išėidinėta Niujorko mieste tris kartus per savaitę. Kai aš jam nurodžiau "Laisvė", ir kai jis pamatė, kiek mes turime iš įvairių miestu korespondencijų, armėnu draugas redaktorius sušuko: "Tiek daug!.. Kokie jūs laimingi!.."

Turime korespondentu, kurie rašo mums nuolat ir nuolat, ir rašo trumpai. Yra tokių, kurie parašo retkarčiais. Neįvardinsiu aš čia jų nei vieno, kadangi daug jų rašo slapyvardžiais. Pagaliau, patys skaitytojais viska mato.

Turime ir straipsnių rašytoju, nuolat ir per ilgą laiką be jokio honoraro snaudinančiu "Laisvėje" idomius straipsnius: Mikromegas, J. Grigiškis, Arejas, Pregaras, Dzūkėlis ir eilė kitu...

Šia proga, redakcijos ir suvažiavusiųjų akcininkų vardu tariu didžią padėką visiems mūsų bendradarbiams už raštus, už kooperavimą, ir linkiu jiems visiems sveikatos, kad gventų ilgai ir galėtų ateityj mums rašyti!

Tarp praėjusio ir dabartinio mūsų suvažiavimų mi-

rė nemažas skaičius mūsų gerų draugu, skaitytoju, platinotoju ir bendradarbiu. Visų jų čia nesuminėsiu. Tačiau būtinai matau reikalo suminėti **Antaną Metelionį, Vincą Žilinską ir Kristiną Stanislavaitienę**. Antanas Metelionis, tragiškai miręs, buvo ne tik mūsų bendradarbis, o ir vadininkas St. Petersburgu. Su juo mes turėjome ir kitokių reikalų, be kitų: "Laisvės" leidykla išleido jo dvitomių veikalą "Apie dievus ir žmones."

Vincas Žilinskas — ilgametis ir nuolatinis mūsų korespondentas ir vadininkas; be to, visuomenės veikėjas.

Kristina Stanislavaitienė — stovėjo pačiose pažėnėaus judėjimo viršūnėse ne tik tarp lietuvių, o ir tarp kitataučiu — plačiaja plotme. Tai buvo tvirto nusistatymo, veikli, drasi kovotoja už taiką ir už šviesesni liudžiai rytojų.

Suminėtiems ir nesuminėtiems mirusiems mūsų skaitytojams, vadininkams ir bendradarbiams lai būna amžina atmintis! Pasizėdekime, draugės ir draugai, kad mes ne juokais užpildysime tas tuštumas, kurios paliko mirus mūsų mieliems draugams ir draugėms!

Atsižūrint į visą padėtį, tai mūsų laikraščio pastarasis vėjus buvo geras. Draugai ir draugės vadininkai visur darbavosi, man rodosi, pavyzdinčiai, sumaniai ir veikliai. Už dienos kitos laikraštis bus paskelbti vėjair rezultatai, tai aš čia apie tai nekabėsiu.

Kiek matosi iš čikagiečiu "Vilnius", ten taipgi vadininkai veikliai dirbo ir rezultatai geri.

Kanadiškis "Liaudies balsas" praneša, kad ir jo vėjus buvo sėkmingas, ir kanadiečiai nemaža paramos gavė iš JAV lietuvių.

Yra dar nemaža žmonių, kurie mielai mūsų spaudą skaitytu, jei būtų kas prie jų prieina ir pasižėnka, paaiškindamas, kodėl jis ar ji turi, sakysime, "Laisvę" prenumeruoti.

Yra nemaža lietuvių, priešu propagandos suklaidintų, ir prie jų kaip tik mes privalome visais būdais prieiti, su jais tartis, jiems aiškinti, atmušant priešu melus. Taigi ir baigiu žodžiu:

Tegyvuoją mūsų bendradarbiai, vadininkai ir skaitytojai!

Tegyvuoją pasaulinė taika! Linkiu, kad po metų laiko mes visi ir vėl susitikume mūsų leidžiamo laikraščio "Laisvės" reikalams apsvarstyti!

Po redakcijos pranešimo tėsėsi diskusijos, kuriose, be kitų, dalyvavo: J. Kunca, J. Petruškevičius, J. A. Bekampis, S. Petkienė, O. Kazlauskienė, Puodis, J. Stasiukaitis.

Buvo iššaukti tarti žodį mūsų vadininkai: V. Bunkus, J. A. Bekampis, A. Stripeika, S. Radušis, J. Stasiukaitis, Lipčius, Slajus, J. Jaskėvičius, J. Petruškevičius.

Redakcija davė paaiškinimus i kai kuriuos paliečius diskusijose klausimus, tuomet pranešimas buvo priimtas.

Nauji raštai

"PRAKTINĖ ELEKTROKARDIOGRAFIJA"

Tai prof. Z. Januškevičiaus ir G. Vitenšteino mokslinis veikalas apie elektrokardiografiją, su kurios pagalba šiandien gydytojai diagnozuoja, tiria žmogaus širdies ir kraujagyslių veikimą. Tai, beje, pirmą tokia knyga lietuvių kalba.

Knygos pratarinėje autoriai sako:

"Rašydami knygą, greta mūsų sukaupto patyrimo Kauno Valstybinio medicinos instituto hospitalinės terapijos katedroje panaudojome ir naujausią mokslinę informaciją. Asme-

nims, norintiems geriau išstudijuoti elektrokardiografiją, rekomenduojame vadovėlio pabaigoje nurodytą literatūrą."

Knyga gausiai iliustruota braižiniais.

Tenka pasakyti, jog ši knyga, nors ir lietuvių kalba, eiliniai skaitytojai vargu bebus "įkandama." Ji skiriama specialistams.

Knyga išleido Valstybinė politinės ir mokslinės literatūros leidykla Vilniuje 1962 metais. Puslapių — 136. Tiražas — 4.000 egz. Mokslininkai Z. Januškevičius ir G. Vitenšteinas tikrai atliko didelį darbą, pateikdami šį veikalą lietuvių kalba!

R. M.

Skaisti saulė

Kai ūkanos tik pakilo
Vakarų padangėj
Ir baisūs juodi šešėliai
Pradėjo vaidentis,
— Šiurpas nusiaubė žmoniją,
Kad audra gal' kilti,
Kad uždengs žydrį padangę —
Perkūnas ims belstis.
Tai krankliai gi ir apuokai
Iš visų patamsių,
— ūmė garsiai klykti, krankti —
Ruošėsi "puotauti"...
Betgi ryto skaisti saulė,
Ūkanas praskleidė:
Kranklių gaujai dingo viltys
Kraujo atsigeriti...

Bet krankliai vis nerimauja,
Sparnais vis skėščioja,
Ir uždengt žydrį padangę
Vilčių nenustoja.
Vis tamsius baimės šešėlius
Juodais sparnais sklaido,
Kad žmonija nenurimta,
Vis garsiai klykauja.
Betgi ryto skaisti saulė
Klyksmo jų ne'boja:
Aukščiau kopia, skaisčiau šviečia,
Žydras viltis tiesia,

Žinios iš Lietuvos

Dokumentai apie revoliucinį Vilnių

Valstybinė Baltarusijos TSR leidykla išleido dokumentų ir medžiagų rinkinį "Vakarų Baltarusijos darbo žmonių kova už socialinį ir nacionalinį išsivadavimą ir susivienijimą su B.T.S.R." Rinkinyje yra eilė dokumentų, pasakojančių apie įvykius po Vilniaus krašto okupavimo nuo 1920 m. iki 1929 m. Šio rinkinio dokumentai — gyvieji tų metų įvykių liudininkai. Darbininkų klasė buvo žiauriai išnaudojama, socialinė spauda glaudžiai siejosi su nacionaline. Vilniaus krašte siautėjo baudžiamosios ekspedicijos, vyko masiniai suėmimai.

Suiminėjo ne tik komunistus, bet ir kitus aktyvius nacionalinio išsivadavimo judėjimo dalyvius. Vakarų Baltarusijos revoliucinės kovos centras buvo Vilniaus miestas. Jame buvo įsteigti vadovaujantys Vakarų Baltarusijos komunistų partijos ir komjaunimo organai. Vilniuje buvo leidžiami pagrindiniai komunistiniai ir komjaunimo leidiniai, kurie suvaidino svarbų vaidmenį darbo žmonių kovoje už išsivadavimą nuo buržuazijos viešpatavimo. Kovoje ugdėsi ir stiprėjo partijos kadrai. Jų tarpe buvo visų tarybinių atstovų: baltarusių, lenkų, žydų, ukrainiečių, lietuvių...

Dokumentuose pateikiami duomenys apie Vilniaus krašto darbo žmonių padėtį. Vilniaus darbo biržose 1928 metų kovo 30 d. buvo užregistruota 5,586 bedarbiai. Vilniaus vaivadijoje vienas tūkstančių gyventojų teko tikslai du gydytojai, ligoninėse iš viso buvo tikslai 1,992 lovos. Iš viso 1928 metais veikė 59 smulkios imonės, kuriose dirbo 2,849 darbininkai. Šie duomenys dar ryškiau liudija apie dabar vykstančias didžiules statybas Vilniuje.

Spausdinamų dokumentų tarpe — "Pranešimas apie Vilniaus forto statybos darbininkų streiką ir apie VBKP Vilniaus OK atsisaukimą i streikininkus," "VBKP Vilniaus OK ataskaita apie darbą 1925 metų rugpiūčio mėn.," "Pranešimas apie Gegužės Pirmosios demonstraciją Vilniuje 1929 m." ir daug kitų. Dauguma dokumentų spausdinami pirmą kartą. Jie pateikiami chronologine tvarka. Rinkinio pabaigoje — pastabas, vardinis geografinis ir da-

lykinis rodikliai. Knyga bus labai naudinga studijuojantiems revoliucinę Vilniaus praeiti.

Š. Kurliandėikas
"Vakarinės naujienos"

Vienoje rikiuotėje

RUSNĖS žuvininkystės ūkio skyriuose, mechaninėje dirbtuvėje, žuvinavimosi imonėje veikia 8 politinio švietimo rateliai ir jaunimo ratelis Rusnės mieste. Juos lanko 150 darbininkų, žvejų ir tarnautojų.

Myli ir gerbia vietos gyventojai Praną Žvirblį. Darbas pogrindyje, kova už šviesų gyvenimą, o paskiau ilgi, tamsūs metai Marijampolės ir Kauno kalėjimuose, kuriuos pakeitė IX fortas, Dimitravo koncentracijos stovykla. Toks komunisto Prano Žvirblio gyvenimo kelias buržuazinėje Lietuvoje. Katgorinis darbas anksti palaužė bebaimio kovotojo sveikatą.

Bet senasis komunistas netoks, kad sėdėtų be darbo. Visuomeninėje veikloje jis visuomet pirmas, aktyvus paskaitininkas ir propagandistas. Pranas Žvirblis nepasitraukė iš rikiuotės. Jis

koja kojon žengia kartu su gyvenimu.

V. Gružinskas
Eltos korespondentas
Šilutės rajonas

Teatrinė savaitė Druskiniukuose

Druskiniukuose įvyko teatrinė savaitė, skirta šimtosioms K. Stanislavskio gimimo metinėms. Kultūros namų dramoų ratelis, kovojantis dėl liaudies teatro vardo, parodė J. Kavoliūno pjesę "Išbandymo valandas," R. Mizaros "Prašvilpta laimė," J. Grušo pjesę "Vedybų sukaktis."

Teatrinės savaitės metu Druskiniukuose viešėjęs Gardino miesto dramos teatro aktorius V. Diominas skaitė paskaitą apie K. Stanislavskio teatrinę sistemą.

M. Vaitkus

SIAULIAI. — Studentiška daina ne vieną vasarą skambėjo "Raudonosios vėliavos" kolūkyje, plažėdėjo Vilniaus Valstybinio V. Kapsuko vardo universiteto studentų darbo ir poilsio stovyklos vėliava. Studentai statė lietuvininę — dviaukštį mūrinį pastatą.

Sutinkant 1963 metus, įvyko studentų pastatytos kolūkinės ligoninės atidarymas.

J. Gružas

Rezoliucija "Laisvės" turinio reikalais

Priimta 1963 m. vasario 3 d. "Laisvės" bendrovės dalininkų suvažiavime, 61 Rivington St., Manhattane.

1. Mes surandame, kad mūsų laikraštis "Laisvė" buvo vedamas mūsų praeito suvažiavimo nutarimų dvasioje. "Laisvė" ryžtingai kovojo už išlaikymą pasaulinės taikos, už taikų visų tautų sugyvenimą, už pagerinimą darbo liaudies būklės tiek Jungtinėse Amerikos Valstijose, tiek visame pasaulyje. Mes reikiame pageidavimą, kad mūsų laikraštis ta pačia kovinga ir nuoseklia linija būtų vedamas ir šiais metais.

2. Mes surandame, kad "Laisvė" plačiai ir teisingai informavo Amerikos lietuvius apie pasaulinius įvykius, apie Lietuvos liaudies pasiekimus ir laimėjimus, apie pavergtųjų tautų kovas už išsilaisvinimą iš kolonialės vergovės.

3. Mes dėkojame visiems, kurie praėjusiais metais, o ypač laike rudeniio vėjaus, su tokiu pasiūstvimu darbovosi laikraščio palaikymui, kaip: gavime naujų skaitytojų, atnaujiniame išbaigusiu prenumeratų bei sukėlime specialaus penkių tūkstančių dolerių fondo laikraščio medžiaginiam sustiprinimui.

4. Mes širdingai dėkojame visiems korespondentams už rašėninimą korespondencijų iš savo kolonij, prašydami tą patį daryti ir šiais metais. Žinokite, kad "Laisvė" didžiuojasi jūsu pasiaukojimu. Ypatingą dėmesį kreipiame i mūsų pastoviuosius bendradarbius, kurie savo puikiais trumpais raštais labai pajvairina "Laisvės" turinį. Mes turime mintyje Grigiškį, Mikromegą, Areją, Dzūkėlį, Pregarą, Jaunutį ir kitus. Reikia žinoti, kad jie mums nuoširdžiai bendradarbiauja be jokio atlyginimo, lygiai taip, kaip ir mūsų korespondentai. Todėl lai jiems eina visų laisviečių nuoširdžiausia padėka ir prašymas, kad jie savo plunksna turtintų "Laisvės" turinį ir ateityje.

5. Mes surandame, kad "Laisvės" santykiai su Chicago dienraščiu "Vilnimi" yra geri, draugiški. Mūsų troškimas yra, kad laisviečiai prie kiekvienos progos visur pasidarbutų dėl išplatavimo ir parėmimo "Vilnius", o vilniečiai tuo patimi atsimokėtų "Laisvei." Daug yra tiek vieno, tiek kito laikraščio skaitytojų, kurie galėtų prenumeruoti ir skaityti abudu laikraščius. Kaip žinia, šiandien dauguma skaitytojų yra pensininkai, todėl turi gražaus laiko skaitymui. Iš kitos pusės, mes labai pageidaujame, kad mūsų korespondentai ir bendradarbiai kiek galima vengtų tų pačių raštų siuntinėjimo abiemis laikraščiams. Tie patys raštai abiejuose laikraščiuose laikraščius vienodina, nuobodina. Mes manome, kad to labai gražiai galima išvengti.

6. Mes reikiame didžiausią pasitenkinimą mūsų laikraščio draugiškais santykiais su mūsų senąja tėvyne Lietuva. Mes labai dėkingi Lietuvos plunksnos darbuotojams, kurių raštai puošia "Laisvės" skiltis.

7. Žemai nulenkiamo galvas prieš tuos laisviečius, kurie praėjusius metus išsiskyrė iš gyvųjų tarpo. Mes reikiame giliausią užuojautą jų giminėms, prieteliams ir draugams. Pasizėdame dar energingiau darbuotis, kad tie aukšti idealai, kuriais jie gyveno, suklestėtų visame pasaulyje.

NUTARIMAI

Šis "Laisvės" bendrovės dalininkų suvažiavimas pilnai užgria prezidento Kenedžio Medicare programą, kurioje siūloma prie socialinio saugumo sistemos pridėti medicininį aprūpinimą visiems seno mažiaus amerikiečiams. Mes griežtai pasmerkiame tuos reakcionierius, ypač Amerikos gydytojų susivienijimą, kurie tai programai atakliausiai priešėnasi. Mes reikalaujame, kad dar šita Kongreso sesija be delsimo Medicare pasiūlymą padarytų šalies įstatymu.

Suvažiavimas pasisako, kad ir šiomet per rudenių vaju būtų siekiama sukelti penkių tūkstančių dolerių fondą "Laisvės" medžiaginiam sustiprinimui 1964 metais.

3 p.—Laisvė (Liberty)—Penkt., vasario (Feb.) 8, 1963

Dr. A. Petrika

Jamaikos 'nepriklausomybė'

Per kelias savaites JAV ir Anglijos komercinė spauda prisiėmė ilgiausių straipsnių apie tariamą Jamaikos (Jamaica) "nepriklausomybę." Ta spauda be jokio saiko šlovino Anglijos "demokratiją" ir "geraširdiškumą," kad po 300 metų valdymo ji "savanaoriškai" davė savo kolonijai "laisvę." Anglija buvo stotama pavyzdžiu kitiems kolonijaliniams kraštams, kad ir tie būtų tokie "mieširdingai" savo kolonijoms.

Taigi verta pažūrėti, kas yra ta kalbamoji Jamaika ir kokia ta išgarbinta "nepriklausomybė," kuria Anglija ją apdovanojo... Jamaika yra viena didesniųjų Didžiųjų Antilų salų Vakarų Indijose. Ji guli Karibų jūroje tarp JAV ir Pietų Amerikos, į pietus nuo Kubos. Jos apimtis — 4,411 kvadratinį angliškų mylių. Gyventojų 1960 m. ji turėjo apie 1,607,000, kurių dauguma, apie 80%, tai buvusieji Afrikos negrai, atvežti salon kaip vergai. Be šių yra dar apie 300,000 maišyto kraujo žmonių (metisų), suvirš 7,000 kinų, yra indų, sirijiečių, libaniečių, arabų ir nemaža grupė iš Portugalijos atvykusių žydų. Visi jie taikiai gyvena, jokios rasinės diskriminacijos tarpe jų nėra. Jamaikos sostinė — Kingstonas.

Pirmieji salos gyventojai, aboriginai, buvo Arahok gentės indėnai, kuriuos iki vienam ispanų riteriai išžudė. Jų vieton anglų ir ispanų vergvaldžiai privežė iš Afrikos vergų, kad cukraus plantacijų savininkai turėtų nemokamų darbo rankų. Jamaiką atrado Kristofas Kolumbas 1494 m. ir pavergė ją Ispanijos karalienės Izabelės vardu, pavadindamas Santiago (šv. Jokūbo) vardu. Ispanai ją valdė ir išnaudojo ligi 1655 m., o nuo tada ją valdė anglai. Po 300 metų kolonijalinio valdymo, "geraširdingoji" Anglija 1944 m. davė Jamaikai autonomiją, o 1962 m. rugpjūčio 6 d. — paskelbė ją esant "nepriklausoma," Anglijos itakos sferoje esančia valstybe.

Kokia ta Jamaika suteikta "nepriklausomybė ir laisvė" yra, matysime iš jos paskelbtos konstitucijos, kurią priėmė ne žmonių referendumas, bet leģislatūra. Jamaika nėra respublika, bet konstitucinė monarchija, sulpydta pagal karališkosios Anglijos modelį. Anglijos karalienė yra ir Jamaikos karalienė, kuriai atstovauja jos paskirtas generalgubernatorius. Šis skiria ministrų pirmininką, tvirtinaisijos parlamentą ir ministrių vadą. Gi pastarasis skiria pagalbininkus — ministrus — 3 iš senato, o kitus iš atstovų buto. Jūs tvirtina generalgubernatorius, kuris turi veto galią visiems parlamento ar ministrių darbams bei tarimams. Jis (generalgubernatorius) dar skiria vyriausius teisėjus ir kitus teismonarius, jis skiria senatorius, policinius vadus ir kt. Generalgubernatorius skiria net ir "opozicijos" vadą, kuris yra vadu atstovų rūmo mažumos. Žinoma, tai tik jokios reikšmės neturinti "demokratine" de-

koracija.

Parlamentas sudarytas, kaip ir Anglijos, iš dviejų butų: generalgubernatoriaus skiriamo senato ir renkamų atstovų buto. Stipriausia šiuo metu partija yra konservatyvi Darbo Partija, kurios vadu yra anglų kilmės džentelmenas — Hon. Aleksander Bustamante. Jis pralobė bendradarbiaudamas su JAV kapitalistais ir dabar yra "finansiniai nepriklausomas." Jis yra ir ministris pirmininkas. Jo partija 1959 m. laimėjo 26 atstovus, o oponentai, Liaudies Nacionalinė Partija, — 19 atstovų. Mažesnės partijos 45 narių parlamente neturi nė vieno atstovo.

Gamtiniais turtais Jamaika pasigirti negali: ji neturi savo žemėje aukso, vario, nikelio, alavo, geležies, anglies ar naftos aliejaus. Vienintelis mineralas, kurio klodais užklota ketvirta dalis salos sausžemio, tai buksitas, iš kurio išskiriama aluminis. Visa buksito pramonė, kaip ir visos kitos stambesnės pramonės bei įmonės, — svetimųjų kapitalistų rankose, daugiausia amerikiečių, anglų ir kanadiečių; yra ir ispanų. Buksitas randamas ne tik giliai kasyklose, bet ir žemės paviršiuje. Kur tik pradeda kasti buksitą, tai ūkininkai nuvaromi nuo savo žemės kitur, o kai jau mineralas iškastas, tuomet tos milžiniškos duobės užpilamos iš kalnų prikasta žeme ir užvedami ūkiai bei ganyklos. Pieno produktų pramonė gana didelė; yra ir skerdyklų. Visa tai rankose svetimųjų, kurie kraujasi didelius turtus ir nesąžiningai išnaudoja vietos žmones.

Aluminį iš buksito Jamaikoje nedirba. Rūdą veža į JAV arba Kanadą, kur yra pigi elektros jėga. Jamaikoje elektros iki 1918 m. visai nebuvo, o dabar ji ten gana brangi.

Kurie salos gyventojai, daugiausia baltieji ateiviai, yra susirišę su kokia nors pramone ar prekyba, tie yra gana turtingi, gyvena kaip ponai. Bet tokių nedaug. Gi liaudis, kurios yra didelė dauguma, labai suvargus, nuskurdus. Salos iplaukos 1960 m. buvo 583 milijonai dolerių. Taigi vidurkis kiekvienam gyventojui bus po 359 dolerius metams; labai maža. Salos vadai tikisi, jog krašto ekonomija augs per ateinančius nešimtį metų po 7 ar 8% kas metai. Darbininkai labai prastai apmokami, turtus svetimieji išveža užsienin, todėl skurdas visuose vartuose žydi. Dėl to daugelis jamaikiečių emigruoja į JAV, Angliją, Kanadą, Prancūziją ar net į Pietų Ameriką. Jų pinigai remti Anglijos svoro vertę.

Jamaikoje labai stipriai saknis suleidus įvairių tikybių kunigija. Ten įsigalėję visokios misijos ir misijonieriai. Seniau jokių mokyklų ten nebuvo. Žmonių prie savęs patraukimui, misijonieriai kūrė mokyklas, kuriose buvo aiškinaama veik išimtinai tik religija. Net ir dabar daugiau negu pusė visų mokyklų yra kunigų rankose, tačiau vyriausybė tokias mokyklas finansuoja.

Jamaika augina cukrines

nendres, kakavos ir kavos medžius, bananus, eksportuoja cukrų, romą, pipirus, mialasą, sirupą ir kt. Yra nemenka ir cemento pramonė. Kadangi Jamaikos aukštumose oras būna labai malonus, neperšiltas, tai kraštas turi iplaukų už iš turizmo. Praeitais metais salą atlankė apie ketvirtis milijono turistų; šiemet jie tikisi dar gausesnio turizmo derliaus. Yra nemaža senesnio amžiaus amerikiečių — pensininkų, įsikūrusių ten pastoviam gyvenimui, nes pragyveni-

Smūgis demokratijai

Visi, kurie dar neseniai džiaugsmingai sveikino nepriklausomą Alžyrą, kurie sveikino Alžyrą pasiekus pergalę, stebėdami perskaitę pranešimą, kad Alžyre uždrausta Komunistų partija (AKP). Nuostabą nejuociom papildė skaudūs nesenos praeities prisiminimai: AKP jau buvo uždrausta 1939, 1954 metais. Bet tada ją uždrausdavo kolonizatoriai. Kas gi sukėlė jaunos vyriausybės sprendimą, kodėl Alžyro Liaudies Demokratinės Respublikos vyriausybė, kuri dar nespėjo paruošti konstitucijos, žengė šį pavojingą žingsnį? Kodėl sudotas smūgis partijai, kuri buvo ir tebėra alžyriečių tautos geriausias dalies atstovė, kurios istorija daro garbę savo tautai!

Visi, kurie susipažinę su Alžyro kovos istorija, negali neigti, kad AKP daug prisidėjo prie kovos dėl nepriklausomybės. AKP vadovė visą karo metų buvo Alžyro nacionalinėje teritorijoje, aktyviai dalyvavo organizuojant ginkluotą visos liaudies kovą prieš prancūziskus kolonizatorius. AKP nuolat remdavo Nacionalinio išsivadavimo frontą (NIF), sudarė su juo bendrą kovos programą, pritarė Eviano susitarimams, įvertindama juos kaip alžyriečių tautos pergalę. Komunistai visada būdavo pavojingiausi naciaonalinio išsivadavimo kovos baruose, aktyviai stovėdavo prieš bet kokius kompromisus su ultrakolonizatoriais.

Isikūrus Alžyro Liaudies Demokratinei Respublikai, AKP mobilizavo nacionalines patriotines jėgas jaunai valstybei stiprinti, socialinems reformoms vykdyti, darbo žmonių gerovei kelti. AKP remdavo visą pažangias Ben Belos vyriausybės priemones vidaus gyvenime bei užsienio politikoje. AKP visada grįsdavo savo veiklą vienybe su visais patriotais. Ji kodavo prieš sektantiškumą, izoliacionizmą. Geriausiai tai patvirtina AKP nutarimai paleisti savo ginkluotuosius būrius ir įsijungti į Nacionalinio išsivadavimo armijos eiles, o taip pat AKP nutarimas suvienyti profsąjungas į vienią organizaciją — VJsuotinę Alžyro darbo žmonių sąjungą. Alžyro kompartijai priklausio žymus vaidmuo suvienijant patriotines jėgas ir sureguliuojant politinę krizę Nacionalinio išsivadavimo fronte, kuri prasidėjo 1962 m. liepos 1 d.

AKP liepdavo Alžyro nacionalinius interesus. Visa AKP veikla pirmiau ir dabar atitinka šalies išsivadavimo tikslus ir pelnė jai plačių Alžyro ir viso pasaulio darbo masių meilę ir dėkingumą. Neatsitiktinai

mas ten mažiau atsieina. Gavę "nepriklausomybę," jamaikiečiai neilgai džiaugėsi. Pasirodė, kad šalis buvo labai nualinta, kapitalas išvežtas ir užsienį, švietimas ir abelnai kultūros darbas apleistas. Dabar naujoji vyriausybė nežino už ko griežtis: reikia pinigų mokykloms, valdžiai, visuomeniniams darbams ir kitiems reikalams, o jų nėra. Anglija nualintai valstybei nepalikio nieko, tik savo karališko tipo valdžią.

(Iš žurn. "Mokslas ir gyvenimas")

J. Kaškaitis

Pamatėm Amerikos lietuvius ekrane

Gavom progą pasižiūrėti Amerikoj gamintų fotonuotraukų ir filmų — iš pažangiųjų lietuvių gyvenimo ir veiklos.

Partijos Istorijos Instituto direktorius, mielasis draugas Romas Sarmaitis, pakvietė mane į Kultūros ministerijos salę, 3 val. popietų. Susidarė gražus žiūrovų būrys.

Pats Kultūros ministeris draugas J. Banaitis padarė įvadą, paaiškino, kad čia dabar bus rodomi vaizdai, fotografijos, taipgi filmų, gamintų pačių pažangiųjų JAV lietuvių, demonstravimas. Per dvi valandas spėsime pamatyti ką ką iš mūsų emigrantų brolių veikimo. Paregėsimė ir dvejų filmų dalį.

Užgeso šviesos. Nušvito balta ekrano marška. Ekrane ryškiai matom eilę fotonuotraukų ir filmą apie mirusio mūsų brangiojo draugo L. Prūseikos laidotuves kovo mėn. 1961 m., puikiai pagaminta įžymios visuomenininkės ir kultūrininkės, įžymios advokates Stefanijos Masytės.

Gėlės, puokštės, vainikai telkiasi į laidotuvių patalpą. Būriuojasi daugybė Cirkagos pažangiečių. Daug man žinomų draugių ir draugų. Karstė mūsų žurnalistas, kalbėtojas, vadovas L. Prūseika. Sulyšes, ilgos ligos išsekintas, nurišęs tauarus veidas. Bent keli vaizdai iš skirtingų pozicijų. Kontrastui L. Prūseikos portretai, nuotraukos. Vaizdinga, išpūdinga! Karstė velionį neša šeši draugai nešikai, padeda ant katafalko. Nešikai ant karsto sudėsto savo pirštines, kurios išnykus kartu su karstu ir su velioniu... Toks jau būdingas paprotys.

Labai giliai išpūdingas pavaizdavimas. Paprasti vaizdai ir daugiaspalviai. Visi itin aiškiai išbaigti... Nuoširdus aciū mielajai draugei St. Masytei! Gabi fotografe, pati gabi aktorė ir dainininkė, gambiai, inteligentiškai sudėstė.

Fotonuotraukos ir filmas iš Floridos. Apelsinų, citrūnų, citrų sodai! Paplūdimio vaizdai! Svečiai madosi, poilsiaują. Pajūris, bangos, skėčiai, kėdės, palmės, medžiai, krūmai! Majestotiškai viešbučiai, hoteliai, rezidencijos — visdaugiaspalviai vaizdai! Kontrastui kelios negrų lūnelės, skurdi aplinka...

O dabar Floridon susibūrusių draugų lietuvių išvyka. Puikūs pietietiški egzotiškai spalvingi vaizdai! Būriuojasi, šnekasi mūsų šaliai lietuviai draugai. Daug galiu apžinti! Rengia staklus, dėsto patiekalus, vaišias labai svetingai! Kėdės į šalį — ir jau sukasi, šoka linksmiai porėlės! Šoka polkmes, klumpakojį, noriu miego... Protrapias atsi-

mino ne tik broliškas komportijas, bet ir visą pažangiąją pasaulio visuomenę, kuri supranta, kad dabartinėmis aplinkybėmis Alžyro ir reikalinga ne vieninga partija, bet platus vieningas frontas, o nacionalinių jėgų suskaldymas gali tik kliudyti Alžyro vystymąsi demokratijos, socializmo ir taikos keliu.

M. Kačanovas

sėda, atsigeria, šnekasi... Daugiausia vis pagyvenę, bet gyvybingi, gerai atrodę... Keletas puikių pietietiškos gamtos vaizdų! Bendrai, Floridos pavaizdavimai ir filmas labai gražiai pagaminti. Palieka malonų, ilgesingą išpūdį... Norėtysi ten kartu su jais pabūvoti, susitikti, pasantykiuoti, atnaujinti ir suartinti pažintis!...

Sitokie filmai turi gražios kultūrinės reikšmės. Suartina abi puses, sugreitina, subendrina nuotaiškas ir veikimą!

Sofijos Čiurlionienės-Kymantaitės pjesė "Kuprotas oželis," mano asmeniškai matytas Niujorke. Šįkart filmavo ir režisavo nenuošalus filmininkas Jurgis Klimas. Pritikliai mūsų dailininkas grafikas draugas Robertas Feiferis padarė veikiančiųjų asmenų sąrašą... Oho, daug mielių pažįstamų draugių ir draugų! Puikiai pasirodo jaunoji nuotaka, Anelytė Ventienė-Juskaitė. Jai tenka daug dainuoti ir vaidinti. Jai padeda jos rūpestingoji motina. Piršlys Jonas Lazauskas šauniai vaidina, bandydamas įpiršt senyvą jaunąjį. J. Judžentas, bežadėdamas Amerikon išvažiuot, susigretina su jaunąja. Pasiimaisęs piršlys dalykus kita kryptimi pasuka...

Tik dalis "Kuproto oželio" šįkart mums tapo pavaizduota, kad gautume tik bendrą išpūdį. Laikas neleido užtrukti ilgiau. Tačiau, kiek matėm, gavom gerą išpūdį. Balsinė dalis irgi buvo nebloga, atsivėlgiant į naminio gamtinio, filmavimo aplinkybę. Visi aktoriai, dainininkai, vokalistai, vedėja Mildutė Stenslerienė nusipelnė gražios padėkos! Pats filmininkas, Jurgis Klimas įdėjo daug darbo, energijos, išlaidų, daug gero noro, pasišventimo! Širdingai dėkui! Miko Petrausko operetė "Birutė" esu matęs kelis kartus. Gana šauniai ir skambiai ją vaidino, prieš keletą metų, Niuarke sietyniečiai choristai. Šiame Jurgio Klimo gamintame spalvingame, daugiaspalviame filme paguodžiamai pasirodė Bruklino aidiečių choristų grupė, jų tarpe ir mano broliukas Tadas Kaškiaučius!

Filmas sumaniai ir rūpestingai gamintas. Čia tiek pat gražiai pasidarbavo mūsų dailininkas grafikas draugas Robertas Feiferis. Jo pagamintas veikiančiųjų asmenų sąrašas daug padeda susivokti ir sutapatinti aktorius. O aktoriai itin stropiai apsirėdę senoviskais lietuviškais drabužiais, nusigrimiravę, kad ir atpažinti nelengva! Filmininkas bent keliose vietose nušvietė operetės koloritą. Greta veiksmų scenoje, parodė ir gamtos vaizdų, Baltijos, Palangos jūros scenoje trijų vokiškų riterių jojimą, besiantinant prie Birutės trobos.

Veikime ir dainavime ir "Birutė," kaip ir "Kuprotas oželis" daug tenka dalyvauti mielajai Anelytei Ventienei. Krivių krivaitis, Birutės tėvas, jos brolis ir kiti parodė savo aktoriskus ir vokališkus gabumus. Kai

komtūro vokiškieji pasiuntiniai nesugebėjo prisipiršt Birutės ir tapo mandagiai prašalinti, likusieji Birutės draugai su pagyvėjimu veikė vaidino... Tik dalį operetės gavom pamatyti, susidarėm bendrą išpūdį, gerą išpūdį, gavom gerą supratimą.

Iš žiūrovų ne vienas stebėjosi, kokio didelio reikėjo pasišventimo aktoriams, papsiaukojimo, energijos, laiko! Gyrė aktorius, filmininką Jurgį Klimą, Mildutę Stenslerienę, Ed. Skučą, R. Feiferį... Puikiai atsirekomendavo mano mieliai draugai ir draugės. Paliko man lyg ir nostalgiką ilgęsi, norą vėl kada susieiti, pasimatyti.

Visuomėje gavau atpažinti iš čekiečių — Julę Maraziene, J. Pauliuką, V. Andruli, S. J. Jokubką, S. Vėšį, V. Vasį, rodos, ir Vincuką Rudaitį, vieną nešiką pribuvusį net iš Ozone Parko, N. Y., mieląjį Rojuką Mizarą, J. Salaveičiką, rodos, Joną Senkevičių, mieląjį žemaituką Leoną Joniką...

Floridoj atpažinau draugą Stankų, Anastaziją Paukštienę, draugės Marės Janušonienės seserį, rodos, Marytę ir Joną Kochuskuzborskįs...

Tarpe brukliniečių bei ozonparkiečių, žinoma, Anelytė Ventienę, Joną Lazauską, Mildutę Stenslerienę, Tadą Kaškiaučį, J. Judžentą, Elenutę Brazauskiene, bene Petrą Grabauską, Steponą Veckį, Povilą Raimį...

Ir visuomėje — galiu pasakyti, tarytum jūsų visų daugybė atsmeniškai atsilankė ir suvaidino scenoj dalį "Kuproto oželio" ir dalį "Birutės." Buvo tai lyg ir jausminis, dvasinis sutapimas. Paskiaur vienas ir kitas iš žiūrovų klausinėjo apie vieną kitą dainininką bei aktorį. O aš dar ir palistai, vedėja Mildutė Stenslerienė nusipelnė gražios padėkos! Pats filmininkas, Jurgis Klimas įdėjo daug darbo, energijos, išlaidų, daug gero noro, pasišventimo! Širdingai dėkui! Miko Petrausko operetė "Birutė" esu matęs kelis kartus. Gana šauniai ir skambiai ją vaidino, prieš keletą metų, Niuarke sietyniečiai choristai. Šiame Jurgio Klimo gamintame spalvingame, daugiaspalviame filme paguodžiamai pasirodė Bruklino aidiečių choristų grupė, jų tarpe ir mano broliukas Tadas Kaškiaučius!

Filmas sumaniai ir rūpestingai gamintas. Čia tiek pat gražiai pasidarbavo mūsų dailininkas grafikas draugas Robertas Feiferis. Jo pagamintas veikiančiųjų asmenų sąrašas daug padeda susivokti ir sutapatinti aktorius. O aktoriai itin stropiai apsirėdę senoviskais lietuviškais drabužiais, nusigrimiravę, kad ir atpažinti nelengva! Filmininkas bent keliose vietose nušvietė operetės koloritą. Greta veiksmų scenoje, parodė ir gamtos vaizdų, Baltijos, Palangos jūros scenoje trijų vokiškų riterių jojimą, besiantinant prie Birutės trobos.

Veikime ir dainavime ir "Birutė," kaip ir "Kuprotas oželis" daug tenka dalyvauti mielajai Anelytei Ventienei. Krivių krivaitis, Birutės tėvas, jos brolis ir kiti parodė savo aktoriskus ir vokališkus gabumus. Kai

komtūro vokiškieji pasiuntiniai nesugebėjo prisipiršt Birutės ir tapo mandagiai prašalinti, likusieji Birutės draugai su pagyvėjimu veikė vaidino... Tik dalį operetės gavom pamatyti, susidarėm bendrą išpūdį, gerą išpūdį, gavom gerą supratimą.

Iš žiūrovų ne vienas stebėjosi, kokio didelio reikėjo pasišventimo aktoriams, papsiaukojimo, energijos, laiko! Gyrė aktorius, filmininką Jurgį Klimą, Mildutę Stenslerienę, Ed. Skučą, R. Feiferį... Puikiai atsirekomendavo mano mieliai draugai ir draugės. Paliko man lyg ir nostalgiką ilgęsi, norą vėl kada susieiti, pasimatyti.

Visuomėje gavau atpažinti iš čekiečių — Julę Maraziene, J. Pauliuką, V. Andruli, S. J. Jokubką, S. Vėšį, V. Vasį, rodos, ir Vincuką Rudaitį, vieną nešiką pribuvusį net iš Ozone Parko, N. Y., mieląjį Rojuką Mizarą, J. Salaveičiką, rodos, Joną Senkevičių, mieląjį žemaituką Leoną Joniką...

Floridoj atpažinau draugą Stankų, Anastaziją Paukštienę, draugės Marės Janušonienės seserį, rodos, Marytę ir Joną Kochuskuzborskįs...

Tarpe brukliniečių bei ozonparkiečių, žinoma, Anelytė Ventienę, Joną Lazauską, Mildutę Stenslerienę, Tadą Kaškiaučį, J. Judžentą, Elenutę Brazauskiene, bene Petrą Grabauską, Steponą Veckį, Povilą Raimį...

Ir visuomėje — galiu pasakyti, tarytum jūsų visų daugybė atsmeniškai atsilankė ir suvaidino scenoj dalį "Kuproto oželio" ir dalį "Birutės." Buvo tai lyg ir jausminis, dvasinis sutapimas. Paskiaur vienas ir kitas iš žiūrovų klausinėjo apie vieną kitą dainininką bei aktorį. O aš dar ir palistai, vedėja Mildutė Stenslerienė nusipelnė gražios padėkos! Pats filmininkas, Jurgis Klimas įdėjo daug darbo, energijos, išlaidų, daug gero noro, pasišventimo! Širdingai dėkui! Miko Petrausko operetė "Birutė" esu matęs kelis kartus. Gana šauniai ir skambiai ją vaidino, prieš keletą metų, Niuarke sietyniečiai choristai. Šiame Jurgio Klimo gamintame spalvingame, daugiaspalviame filme paguodžiamai pasirodė Bruklino aidiečių choristų grupė, jų tarpe ir mano broliukas Tadas Kaškiaučius!

4 p.—Laisvė (Liberty)—Penkt., vasario (Feb.) 8, 1963

PHILADELPHIA, PA.

Važiūtės streikas pasibaigė su nemažu laimėjimu darbininkams. Per 18 streiko dienų streiklaukių nebuvo, darbininkai laikėsi vieningai. Gubernat. Scrantonas pakėlė savo prestižą nesikarščiudamas, kaip majoras Tate, sutaukymui. Kontraktas pasirašytas Harrisburge dvejiems metams, nusako prisilaikyti 1961 metų sutarties, neatleisti darbininkų ir pakelti algas 20 centų valandai — tuojau 10 c. ir kitais metais 10 c., pilnai apmokėti Blue Cross, \$210 mėnesiui pensijos, "disability" \$80 mėnesiui, išdirbusiems 15 metų 4 savaites apmokėti atostogų, atsitikme ligos pirmas 4 savaites po \$60, o kitas 14 po \$50.

Svarbiausias laimėjimas — neatleisti nuo darbo darbininkų ekonomianija sumetimais, ką kompanija buvo pasimovusi padaryti. Kompanija gavo sutikimą gubernatoriaus ir majoro pakelti fėrą iki 25 centų, bet nesutiko pakelti vaikams, einantiems į mokyklą. Streikui einant buvo suruosta demonstracija prie miesto rotušės su iškabomis, nukreiptomis prieš majorą Tate. Valstijos aukščiausias teismas atsisakė transportaciją pavesti "resyveriui."

Spauda, ypatingai "Inquirer," įtarpino editorialą pirmame puslapyje, smerkiantį streiką ir uniją, reikalaujantį įvesti įstatymą transportacijos streikams uždrausti. Biznierių susivienijimas irgi reikalauja įstatymo prieš streikus.

Sis streikas parodė, kad kovojant galima daug laimėti palaikymu darbu, kuomet darbavai, techniką pagerinę, daugelį išmėta į bedarbių eiles. Mėras Tate sako, miestui kiekvieną streiko dieną išsavo po \$30,000 vien policijai už viršalikus.

AFL-CIO viceprezidentas W. P. Reuther sako, 18 mėnesių laikotarpiu organizuos darbininkus Philadelphia apylinkėje. Kaltina vietinius unijų lokalus nedėjimu pastangų organizuoti neorganizuotus, bara pasyvumą ir sako, kad bus išleista 4 milijonai dolerių tikslui pasiekti.

Sausio mėnesį valstijos bedarbių skaičius pakilo 64,000, bedarbių, valdžios pasakymu, yra 433,000.

Priminimas LLD 10 kuopos nariams, kad šį penktadienį įvyks svarbus kuopos susirinkimas, 1144 N. 4 St., 7:30 val. vakare. Esiu tikras, gausime pirmą šių metų kungą.

Distrikto prokuroras traukia į teismą "Bulletin" redaktorių Selby, atsiskaičius atsakyti į tyrinėjimo komisijos klausimus. Prokuroras sako — tai rimtas nusikaltimas. Selby tai daro gindamas spaudos laisvę ir remdamasis 1937 metais išleistu įstatymu.

Gus Bricker Charleroi žiemės laikų kiekvieną dieną maudosi Monongahela upėje. Sausio 24 d. upė buvo ledu apdengeta ir "towing boat" pramušė ledą. Po šešių minučių išėjęs iš vandens Charleroi pasakė: "Tai šalčiausia diena 36-ųjų metų laikotarpyje."

Užeigų susivienijimas ragina Harrisburgo seimelį išleisti įstatymą, baudžiantį jaunuolius ir tuos, kurie liūdi, jog nepilnamečiai jau turi 21 metų amžiaus, kuomet jau gali aludėse gerti ir svaigalų nusipirkti. Savininkai sako, kad jie, sugauti parduodant svaigalus nepilnamečiams, netenka leidimų, arba tampa nubauti pinigais, arba uždarymu biznio kelioms savaitėms. Įvedimas kortų su pažymėjimu metų negelbsti.

Valstijos medikalinės kolegijos tikisi padidinti gydytojų skaičių 2 metų bėgiu. Dabar kiekvienam šimtui tūkstančių gyventojų yra tik 33 gydytojai.

Academy of Music yra 106 metų senumo. Jubiliejinis koncertas, nepaisant blogo oro ir važiūtės streiko, svečiai buvo perpildytas.

Harrisburge suorganizuotas mokytojų komitetas kovai su rūkymu mokinių tarpe ir leidimui literatūros, nurodantis tabako kenksmingumą sveikatai.

Važiūtės streiko metu policistai dirbo be dienos poilsio, negaudami atlyginimo už viršalikus. Fraternal Order, policistų organizacija, reikalauja atlyginimo. Miesto "tėvai" sako, kad nėra pinigų, ir jeigu bus, atlygins kitais metais.

Worcester, Mass.

Žiemos oras

Vasario 2 d., kada LLD 11 kuopos buvo suplanuota turėti vakariene, tai per dieną lengvai snigo, o vakarop pradėjo lyti ir šalti. Tai tęsėsi visą naktį. Tačiau dėka pasiaukojančių darbščių, žmonės būdavo pastogėje laukia laigoninėje sveikatos ištyrimui.

Liūdviui Skripkai Royal Victoria ligoninėje padaryta nosies operacija. Turi viltį iš ligoninės greitai išeiti.

Pranė Kriksčiūnienė, iš Bedford, Que., puldama susilaužė koją ir gydosi Royal Victoria ligoninėje. Turi viltį iš ligoninės greitai išeiti.

Jonas Macelis susirgęs ir tik berašant gauta žinia, todėl neteko patirti, kokia liga serga. Tiek težinoma, kad ligonis randasi namuose.

Linkiu visiems ligoniams greitai ir laimingai pasveikti.

Verduniėčių M. Jonulionienės sesutė, o Kazimiero švogerka, Uršulė Latvytė pereitą vasarą atvažiavo iš Argentinos čia pasisvečiuoti. Viešėjusi apie 6 mėnesius, grįžo vėl į Argentiną. Prieš išvažiuosiant, sesutė, pusseserė E. Skardžiūviene, pusbrolis G. Kukenis ir jų šeimos bei kiti giminės seserėno Frank Jonulionio stuboje, sausio 26 d., dalyvaudami gražiam būriui svečių, surengė jai išleistuves. Rengėjų ir gimininių vardu atsisveikinimo žodį pasakė pusbrolis J. Adomnis. O svečių vardu Uršulei palinkėjo laimingos kelionės grįžti atgal į Argentiną J. Lesevičius.

Kartu, ar labai artimai, su ja į Argentiną nusikrida ir Jonas Petruilis, nes jis ten turi du brolius, tad nuvažiavo aplankyti. Jis taipgi turi seserį Brazilijoje, todėl ir ją pasirošęs aplankyti.

Montreal, Canada

Sis ir tas miesto gyvenimo

Sausio 25-26 dienomis aštuoniolikos žmonių grupė, daugiausia studentai, pradėdė 24-rių valandų bado streiką, protestuodami prieš priėmimą nuklinių ginklų Kanadoje. Jie visi yra 100-tu Komiteto nariai, kuris veikia prieš įsileidimą nuklinių ginklų Kanadoje.

Bado streikas buvo prarastas organizuotai, Unitarian Messiah bažnyčios pastatoose. Badautojai sutauptytus pinigus, kuriuos, sako, jie būtų praleidę maistui, \$30 paaukojo Abitibi apylinkėi (Quebeco provincijoje), kuri, jų nuomone, yra vargingiausia Kanadoje, nes ten žmonės net tik kad mažai uždirba, bet jie, daugumoje, dirba tik 4 iki 6 mėnesių į metus.

Naujai suorganizuotas Kanados francūzų laisvės proponentų, daugiausia biznierių, Nacionalis Budėjimo Komitetas (Committee of National Vigilance), už protestavo prieš tai, kad Dailės Muziejaus direktorium paskirtas amerikonas Silas Edman iš New Yorko. Jie mano, kad "Place des Arts" direktoriaus pareigoms buvo galima surasti pilnai tinkamą francūzų tautybės žmogų.

Ligos nelaimės užtikro lietuvius: Jonas Knystautas tinant į darbą buvo užgautas sunkvežimio ir sunkiai sužeistas. Suteikus pirmą medicinos pagalbą ligoninėje, gydosi namuose.

Nelė Matiukienė, kurį laiką nesveikavusi, paguldyta LaSalle ligoninėje sveikatos ištyrimui.

Liūdviui Skripkai Royal Victoria ligoninėje padaryta nosies operacija. Turi viltį iš ligoninės greitai išeiti.

Pranė Kriksčiūnienė, iš Bedford, Que., puldama susilaužė koją ir gydosi Royal Victoria ligoninėje. Turi viltį iš ligoninės greitai išeiti.

Jonas Macelis susirgęs ir tik berašant gauta žinia, todėl neteko patirti, kokia liga serga. Tiek težinoma, kad ligonis randasi namuose.

Linkiu visiems ligoniams greitai ir laimingai pasveikti.

Verduniėčių M. Jonulionienės sesutė, o Kazimiero švogerka, Uršulė Latvytė pereitą vasarą atvažiavo iš Argentinos čia pasisvečiuoti. Viešėjusi apie 6 mėnesius, grįžo vėl į Argentiną. Prieš išvažiuosiant, sesutė, pusseserė E. Skardžiūviene, pusbrolis G. Kukenis ir jų šeimos bei kiti giminės seserėno Frank Jonulionio stuboje, sausio 26 d., dalyvaudami gražiam būriui svečių, surengė jai išleistuves. Rengėjų ir gimininių vardu atsisveikinimo žodį pasakė pusbrolis J. Adomnis. O svečių vardu Uršulei palinkėjo laimingos kelionės grįžti atgal į Argentiną J. Lesevičius.

Kartu, ar labai artimai, su ja į Argentiną nusikrida ir Jonas Petruilis, nes jis ten turi du brolius, tad nuvažiavo aplankyti. Jis taipgi turi seserį Brazilijoje, todėl ir ją pasirošęs aplankyti.

Lawrence, Mass.

Ivyko Maple Parko Bendrovės dalininkų susirinkimas. Jis buvo geras, skaitlingas. Raportai rodė, kad pereinamais metais apmokėjus visas išlaidas dar pelno liko \$800. Tai labai gerai, kad "biznis" išsivercia, ir lietuviai turi gražią vietą vasaros metu susieiti, pasikalbėti ir turėti savo piknikus.

Siems metams pašiliko visi pereinamųjų metų valdybos nariai. Puikiai jie dirba, vėlinu jiems to ir ateityje. Kadangi liko pelno, tai nutarta paaukoti "Laisvei", "Vilniai", kanadiečių "Liaudies balsui" ir urugvajiečių "Darbui". Gerai, kad paremta spauda. Spauda pasitarnauja organizacijoms garsindama jų vardą, susirinkimus ir parengimus.

Maple Parkas atsidarys balandžio 1 dieną. Prašome tą įsitęmyti.

Andoveryje Raython Co. paleidžia darbininkų iš darbo. Ten daug dirba darbininkų ir iš Lawrence. Jau atleido 80, ir kompanijos vedėjai pareiškė, kad po 80 darb. bus paleista kiekvieną savaitę. Darbininkai yra organizuoti į uniją, bet jie skundžiasi, kad unijos viršininkai nieko nedaro.

Portsmouth, N. S., laivų statybos fabriko Viršinininkai sako, kad bus atleista iš darbo apie 200 darbininkų. Ten irgi nemažai darbininkų dirba iš mūsų miesto.

Autobusų kompanija uždarė savo stotį ant kampo State ir Essex gatvių, kur žmonės būdavo pastogėje laukia buso. Dabar žmonės turės lauko pusėje laukti, kas sudaro nepatogumo, o ypatingai blogo oro metu.

Rochester, N. Y.

Rochesterio moterų klubas pagerbė ilgametės veikejas

Sausio 27 dieną Helena Velykis ir dukterė Lailutė surengė savo mylimai mamytei Elzbietai Duobienėi ir dėdinei Antaninai Duobienėi 83 metų sukakties gimtadienio pobūvį. Nors oras buvo labai negeras, bet daug draugių dalyvavo pagerbti mūs ilgametės drauges ir veikejas, įteikė dovanėles ir sudainavo "Linksmo gimtadienio" ir "Ilgiausių metų" dainas ir palinkėjo stiprios sveikatos abiem. Ir mes visos turėjome gerus laikus, nes draugė Velykienė labai gerai pavaišino. Mes esame jai labai dėkingos. O Elzbieta Duobienė varde savo gimtadienio paaukojo 10 dol. apgynimui civilių teisių.

Abi Duobienės nuosirdžiai dėkoja visom draugėm už dovaną ir atsilankymą pabuvoti su jomis šioje draugiškoje sveigoje. Elzbieta Duobienė širdingai dėkoja savo mylimom dukrelei ir anūkei už surengimą jos gimtadieniui tokios malonios suegėlės.

Kai kurios draugės negalėjo dalyvauti, bet prisidėjo su dovanomis. Labai ačiū visoms.

L. Bekešienė

PRANESIMAS

ST. PETERSBURG, FLA.
LLD 45 kv. pirmas šio mėnesio banketas įvyks Vasario (Feb.) 9, visiems žinomą vietoj, 314 — 15th Ave. So. Bus patiekta geri pietūs už žemą kainą. Pietūs 12 val. Po pietų šokiai ir kitai pasilinksminimui. Prašome visus dalyvauti. Rengimo komitetas (10-11)

Senojo pasaulio liga

Nelabai seniai mes, JAV progresyviai lietuviai, pradėjome gauti socialistinės Lietuvos rašytojų literatūrą: knygas, laikraščius, žurnalus, kurie stebina savo technika ir turiniu. Aprašymai naujo gyvenimo, naujosios industrijos, atjaunėjančio kaimo, o virš visko — apie steigimą naujų mokyklų, mokslinimą jaunosios gentkartės valstybės lėšomis, neklusiant, ar kuris turi pinigų mokėti už jam teikiamą mokslą.

Senas, kapitalistinis pasaulis, atsiplėkęs su savo tvarka, bauginasi, kad naujas pasaulis jį iššaukia į lenktynes. Naudingas suamanymas, kad vietoje karų, būtų taikus sugyvenimas. Ne taip atsiliepa į tai kapitalistinis pasaulis; savanaudžiai atsizymi trukdymais.

JAV nuo pat II pasaulinio karo pabaigos turi taip vadinamą "Free Europe" radijo valandą. Išlaikymui šios valandos renkami pinigai visokiais būdais. Industrijų darbininkai reikalaujami apsidėti mokesčiais iš savo uždarbio, o kurie negali apsidėti tokiais mokesčiais, tai privalo aukoti nors pripuolamai. Publika taip pat prašoma per radiją ir televiziją aukoti šiam reikalui. O ką gi ta valandą veikia? Giria kapitalistinę sistemą ir pila srutas ant socializmo.

Savanaudžiai turi dar ir kitą skymą, kurį naudoja, nuduodami gerai r d ž i u s, numeta plūtą ir ragina kitus duoti — apsidėti mokesčiais, ir vis pirkti maisto dėžutes ir jas siųsti į "atsilikusias šalis." Kas tos šalys ir kodėl jos atsilikę? Tos šalys atsilikę — badauja ir ligose skęsta — tik todėl, kad JAV ir kitų kapitalistinių valstybių savanaudžiai tuos kraštus pavergė. Per daugelį metų jie valdo, plėšia iš ten pelnus.

Tai ne viskas. Mūsų gerasirdžiai naudoja ir kitą žemos rūšies prisidengimą: organizuoja visokius misijonierius-misijas, renka jiems aukas ir siunčia į tuos atsilikusius kraštus, o tie misijonieriai, po priedanga Kristaus, praveda agitaciją už privačią nuosavybę, už kapitalizmą, ruošia tų kraštų žmones ne malonesniam gyvenimui čia, ant žemės, bet "būti turtingais po mirties." Tai gi, moko ne gyventi, o mirti. Toks mokymas, kaip jau visiems aišku, eina turčių naudai, nes kas galvą nulenkęs mušasi į krūtinę, sa-

Philadelphia, Pa.

HELP WANTED MALE GYVASTIES APDRAUDŲ VYRAI

Jeigu est agentas, kuris gauna \$7,500 metinių apdraudų, tai as pasirošes duoti jums kontraktą, kuris apmoka jums ne mažiau kaip 25% — ir padarysiu tave generaliniu agentu. Prieš duodamiu jums patikimiausią pavyzdį gauti daugiau apdraudų kontraktu, kad galėtum pasiekti vadovaujama vieta.

Pagalbėsiu tau finansiskai pradėti nuosaviu agentūra, kad galėtum pasisamdyti pagalbos, ir be jokių pareikalavimų užmokėti atgal.

Mes esame vienintelė šios šalies istaiga, kuri gali suteikti jums visus planus ir suteikti jums pagalba.

Jūs galite ateiti, pasiteirauti.

WALTER J. CHACKER

Rytinės Divizijos Vedėjas

LO. 3-6990

REAL ESTATE

LOGAN, Camac St. No. 4700 Block. Moderniskas pusiau atskiras namas. 7 kambariai, atskiras garadžius. Naujai išdekoruota. Įstaiytas basementas. \$11,000. GL. 7-3807.

kydamas "aš kaltas," tas kovos nepripažįsta, sutinka vergauti.

Gal tau, skaitytojai, atrodytu, kad čia, JAV-ose, visko pilna, perviršius, ir tą perviršių mes norime atiduoti kitų šalių vargšams? Klaida būtų taip manyti, nes JAV-ose yra perviršius skurdo, o ne turto. Pas turčius susikaupęs turtais, perteklius, persivalymas, o biednuomenė neturi būtiniausių gyvenimui reikmenų. Prezidentas Kennedy, kalbėdamas pripažino, kad "šioje laimingoje šalyje trisdešimt penki milijonai žmonių gyvena dideliame skurde ir baimėje, nežinodami, kas jų laukia rytoj." Kurie duonpelniai dar dirba, tie užsitraukia paskolas ant savo mažų nuosavybių, rakandų ir kitko. Jiems susirgus ar likus išmestais iš darbo, neturint ką valgyti ir kuo išsimokėti paskolas, nuo jų atima neišmokėtus daiktus.

Savanaudžiai nuduoda esą patriotais — "myli dievą ir tėvynę," skiria milijoną kitą dolerių vienam kitam "patriotiškam" tikslui, bet jie šauks slaptą ir viešą policiją, jei darbininkai pareikalau pakelti mokesčių už darbą 5 centais valandai, jei išeis į streiką, apšauks kovojančius darbininkus šalies priešais, komunistais, areštuos, sodins į kalėjimą, užgins jiems laisvai susirinkti ir įkyls registruotis kaip "svetimos šalies agentams."

Tarp 4-5 milijonų darbingo amžiaus žmonių negali susirasti darbo. Kūdikiai gimsta nesveiki, nenormalūs: paliege, akli, raiši, iškraipytais sąnariais, ir tai sudaro vis didesnę nuosimimą. Kada vėžio liga, džiova, artritas ir karo sužalojimai sunkina šalies ekonomiką, tai valdžia atsisako teikti medikalinę pagalbą. Kada visi valdininkai, senatoriai ir kongresmanai, generolai ir kiti kariški pareigūnai, priskaitant ir mūsų šalies prezidentą, turi teisę gauti medikalinį aprūpinimą valdžios lėšomis, tai pūslėtrankiai ir jų šeimos paliktos beteisės, be aprūpinimo.

DU ŽODYNAI JUMS

Išleisti 1961 metais Lietuvoje

Vienas Anglų-Lietuvių Kalbų

Angliški žodžiai lietuviškai išdėstomi bei išaiškinami

511 Puslapių — Kaina \$3.50

Antras Lietuvių-Anglų Kalbų

Lietuviški žodžiai angliškai išdėstomi bei išaiškinami

511 Puslapių. Kaina \$3.50

Gaunami "Laisvės" Knygyne

Užsisakydami kartu prisiųskite ir mokesčių. Pinigų perlaidas (money orderius) ar čekius rašykite:

LAISVĖ

102-02 Liberty Avenue Ozone Park 17, N. Y.

Kodėl norima taupyti, kasalies skolos jau siekia virš trijų šimtų milijonų dolerių. Argi geriau dirbti ginklus ir eiti į nedateklų, kiekvienieriais metais skiriamas vis didesnę dalį metinio biudžeto kariškam pasirošimui, bet nei cento vaistams ir atgriebimui sveikatos vargšams? Tai blogas pavyzdys.

Senas, kapitalistinis pasaulis ir jo nepasisekimai tokie dideli, kad jų nuslėpti jau nėra galima.

Džukelis

KRISLAI

(Tąsa iš 1-jo pusl.)

soje šalyje beliko 79 miestai, kuriuose išeidinėja daugiau kaip vienas komeroinis dienraštis? Na, o prieš 40 metų buvo net 552 tokių miestų. Silpniausios laikraščius sudėdė stipresnieji. Nebelieka konkurencijos. Likusieji dienraščiai priklauso stambiajam kapitalui.

Los Angeles "veiksnių" skyrus nusitarė iš parengimų įplaukas skirstyti pagal savo nuožūrą. Tai nepatinka ALTO vadovybei. Grigaitis reikalauja, kad visų skyrų visos aukos suplaukytų tiesiai į centrą. Taip esą pasakyta ALTO konstitucijoje.

Na, ir kas bus, jeigu kiti skyrčiai paseks losangeliečių pėdomis? Kuo maitinsis ir švaistysis šimutis, Vaidyla, Grigaitis ir kiti rakietariai iš Amerikos Lietuvių Tarybos? Turės išeiti iš biznio. Baisu ir pagalvoti...

Tos mūsų sesutės Tarybų Lietuvos karių melžėjos savo gražiū darbu rašo šaunią istoriją. Taip manau ne aš vienas. Apie jas prabilo ir koks ten Greimas net iš Paryžiaus. Jis joms tos garbės baisiai pavėdi. Tai esą naujas Lietuvoje "kultas" — garbinti ir šlovinti karių melžėjas. Prie jų dar pridėdamos ir kiaulių šėrėjos.

Paryžietis Greimas pataria Lietuvos draugams negadinti gražaus mūsų lietuvių tautos vardo, taip jau į padangę keliant karių melžėjas ir kiaulių šėrėjas.

O man tas labai patinka, — patinka, kad pirmu kartu lietuvių tautos istorijoje paprastu, bet labai naudingo ir reikalingo darbo darbininkė, o ne kokia užriesta nosimi pramiūtė, susilaukė tikros pagarbos, tikro pripažinimo. Kaip džiugu, kad sena kovos daina "kas buvo nieks, tas bus viskas" įsigyvendino Lietuvoje dar mums gyviems tebesant!

SVEIKINIMAI

"LAISVĖS" B-VĖS DALININKŲ SUVAŽIAVIMŲ

Waterbury, Conn.

"Sveikiname 'L' B-vės dalininkų suvažiavimą su vykusius akcininkus ir draugijų atstovus. Darbo žmonių teises ir taiką ginančiam laikraščiu paremti siunčiame ir dovaną: LLD 28 kp. skyrė \$15, Kl. Yenkelunas \$5, viso \$20. Draugiškai, Klementina Yenkelunas."

Brooklyn, N. Y.

"Lietuvių moterų Apšvietos klubas sveikiname 'L' 1963 m. vasario trečios suvažiavimą dalyvius; priedui įteikiame ir \$10 laikraščiu paramos. Draugiškai, U. Bagdonienė, klubo išdininė."

Jensen Beach, Fla.

"Sveikiname 'L' šerinininkų suvažiavimą su \$8. Mielai 'Laisvės' laikraščio draugai, bičiuliai, siūsdami jums nuosirdžius sveikinimus, linkime visiems jums daug laimės asmeniniame gyvenime ir sėkmės jūsų darbuose. Vincas ir Constance Karlonai."

Hialeah, Fla.

"Sveika Lilija! Noriu ir aš prisidėti su pasveikinimu 'Laisvės' B-vės dalininkų suvažiavimui. Nors mano sveikata ne labai tvirta, visvien nenoriu pamiršti mano buvusiu draugu laisviečių-brooklyniečių. Sveikinu visus dalininkus, 'L' personalą, ir laikraščio rėmėjus. Linkiu 'Laisvei' gyvuoti daug, daug metų. Čia rāsi mano dovana, \$10. Su pagarba, Charles Degutis."

Scranton, Pa.

"Sveiki visi gerieji draugai laikraščio 'Laisvės' dalininkai. Taipgi ir visus 'L' personalus. Linkiu, kad laikraštis 'Laisvė' dar ilgai, ilgai gyvuotu ir šviestu darbo liaudžiai kelia ir laiminga, šviesią ateitį. Čia randate dovana \$10. I. Klevinskas."

San Francisco, Calif.

"Gerb. L. Kavaliauskas: Čia rasite money-orderį sumoie \$10. Tai bus nuo LLD 153 kp. Mūsų kuopa sveikina 'Laisvės' B-vės dalininkų suvažiavimą, veliname, kad jis būtų sėkmingas. Draugiškai, V. Sutkienė."

Worcester, Mass.

ALDLD 11 kp. nariai ir 'Laisvės' skaitytojai sveikiname dalininkus suvažiavime su auka laikraščiu \$126, linkėdami geriausių pasekmių. Lai gyvuoja 'Laisvė'! Aukojo:

ALDLD 11 kp. — \$48.
Po \$10: M. Mickus, J. Petruškevičius, A. M. Kazlauskai.

Po \$5: D. E. Jusiai, H. Žilinskienė, V. Žitkus, J. Jaskevičius, F. Kazeliūnas, J. B. Jekaičiai.

Po \$2: E. Petkunas.
Po \$1: Green, Krajauskienė, Stasiukas, Babrauskas, Eddy, Janulis, Sukačienė, Ausiejienė, Pilkauskas, Petrauskienė, Draugas, Galinis, Sabaitis, Jonas, Sadauskas, Bedarbis. Draugiškai, J. Jaskevičius, kp. sekr."

Lawrence, Mass.

"Sveikiname 'Laisvės' personalą ir visus suvažiavusius drauges ir draugus. Svarstykite 'Laisvės' reikalus šaltai ir gražiai, ir kaip geriau būt daugiau skaitytojų gauti. Išlaikykite darbinikiška liniją, taipgi už taiką visam pasauliui. Čia randate dovana \$30. Aukojo:

Po \$10: LLD 37 kp., LDS 125 kuopa.
Po \$2: J. M. Milvidai, S. Z. Penkauskai.
Po \$1: J. Sleivienė, T. Lunsevicius, B. A. Chuladai, J. N. Rudis, Ig. R. Čuladai, V. E. Kralikauskai. Su geriausiais linkėjimais. Draugiškai, S. Penkauskas."

Philadelphia, Pa.

"Gerbiami 'Laisvės' dalininkai, visi darbuotojai! Nuosirdžiai sveikiname jus visus susirinkusius, linkėdami laikraščiu 'Laisvei' gyvuoti ir klestėti dar per daugelį metų, ir žengti pažangos kryptimi. Čia rasite mažą dovana \$8. Aukojo:

Gustaitienė \$5.00
Kazlauskas 2.00
Bartašiai 1.00
Draugiškai, per J. Kazlauską."

Binghamton, N. Y.

"Sveikiname visus dalininkus suvažiavime, linkime geriausio pasisekimo. Kadangi negalėsime dalyvauti, čia randate mūsų dovana, \$8. Draugiškai, J. K. Vaičekauskai."

Brockton, Mass.

"Sveikiname 'Laisvės' šerinininkų suvažiavimą, linkėdami delegatams sėkmingai apšvarstyti 'Laisvės' spaudos reikalus, kiek galint sutrumpinti nekurias korespondencijas ir nekuriuos raštus iš Lietuvos. Čia randate dovana \$60. Aukojo:

Po \$10: LLD 6 kp., S. Pakalnis, A. J. Skirmontai.
Po \$5: Moterų Apšvietos Klubas, Montello Vyrų Dailės Grupė, Konstančia Kalvelienė, F. K. Čereškai, Marijona Gutauskienė, George Shimaitis. Draugiškai, George Shimaitis."

Philadelphia, Pa.

"Sveikiname 'Laisvės' suvažiavimą. Čia randate \$20. Aukojo:

P. Baranauskas—\$10.
Po \$5: A. Ch. Zalnieraičiai, Julia Smitienė."

Bridgeport, Conn.

"Mes sveikiname 'Laisvės' šerinininkų suvažiavimą, linkėdami, kad 'Laisvė' dar daug metų gyvuotų ir lankytų mus, skleisdama apšvietą tarpe darbo žmonių. Čia randate \$10.

Po \$5: J. Yasiūnas, Alfonsas Švegzda.

Great Neck, N. Y.

"Šis 'Laisvės' dalininkų suvažiavimas įvyksta svar-

biu momentu. Tautų santykiai blogėja, klasių kova aštrėja. Prisiirengimas prie karo ir gaminimas ginklų eina visu smarkumu, tas viskas nežada gero darbo žmonėms. Vien tik tai jaudina visus. Todėl draugai ir draugės, mes visi turime daugiau dirbti, pasiaukoti sustiprinimui laikraščio, kad jis galėtų geriau kovoti prieš visokius darbo žmonių priešus-išnaudotojus. O ypatingai kovoti už išlaikymą taikos. Linkime suvažiavimui geriausios sėkmės darbuose. Siunčiame nors mažą dovana: Aukojo: S. Shulin—\$6.

Po \$5: LLD 72 kp., A.L.P. Klubas, J. Kupčinskas, M. Adomonis, F. Klaston, P. Bechis. Huntingtonietė—\$3.

Po \$2: N. Hacinkevič, M. Smadžiūnienė, M. Virbikas. Po \$1: J. Krauch.

Viso randate \$46. Draugiškai, P. Bečis."

Chicago, Ill.

"Sveikinu 'Laisvės' dalininkų suvažiavimą ir linkiu jį sėkmingai pravesti, taip kad dar ilgai 'Laisvė' mums teiktų teisingas žinias ir rodytų teisingą kelią į darbo liaudies pergalę.

'Laisvė' ir man praskynė tą teisingą kelią, nes skaitau ją nuo jaunų dienų. Gerbiu draugus, kurie pernešė visus sunkumus 'Laisvės' gyvenime, pasišventusiai dirbo nežiūrint palyginamai menko atlyginimo ir tily persekiojimų ir šiandien nepasiduoda senatvei, darbuojasi, kad 'Laisvė' tarnautų liaudžiai kaip švietėja ir patarėja.

Džiaugiuosi, kad ir aš galėju dar prisidėti bent menka dalia prie sukėlimo reikiamų finansų laikraščio naudai. Čia randate \$189. Aukojo:

V. Rudaitis—\$20.
Po \$10: V. Preikša, Lake Geneva, Wis.; Chicago's Moterų Kultūros Klubas; P. Rokiškėnas, B. Rokiškėnas.

Po \$6: Emily Drobis, Stevensville, Mich.; Dr. A. K. Butko, U. Andriulienė.

Po \$5: J. ir E. Pauliukai, J. ir M. Chesna, P. Deveikis, V. Vasys, A. Jonikienė, J. Mažeika, Bridgeportietis, St. Vėšys, R. Samulionienė, St. Zolp.

Po \$3: A. Grina, M. Mazuras, F. Černauskas, A. ir J. Grigai, J. Jokubka.

Po \$2: J. Vaiseckas, Rockford, Ill.; Chas Yurgon, M. Pliauskienė, J. P. Stančikai, K. Gurskienė, M. ir A. Gabriai, C. Rimkienė, Julia Casco, Pauline Motecuz, Mildred Friberg, J. Staškus, Della Reuther, J. Kaminskas.

Po \$1: A.M.G., V. Pažarskienė, G. K. Budris, Frances Norbutas, U. Juodaitienė, Eleanore Jason, M. Mekšrienė, Frances Jordan, Noragas, J. Povilaitis, Dan Yla, J. Stulgis, J. Evanaitis, Geo. Montvila, Antanas Paleckis, Joe Brazaitis, Waukegan, Ill.; Anna Kaston, Anna Driegot, K. Starevich, A. Andrijaitis.

Lai gyvuota 'Laisvė'! Lai gyvuoja darbo liaudies pergalė ir visuotinė pasaulinė taika! Draugiškai, Alisė Jonikienė."

Miami, Fla.

"Sveikinu 'Laisvės' suvažiavimą su \$10. Visiems suvažiavimo delegatams ir visiems laisviečiams linkiu kuo geriausios kloties, ir trokštu, kad atliktumėt daug gero darbo dėl 'Laisvės' labo. Draugiškai spaudžiu jūsų dešines. J. Stanelis."

(Bus daugiau)

IŠ LAIŠKŲ

Gerbiamieji draugai, broliai, sesės lietuviai ir "Laisvės" laikraščio redakcijos darbuotojai!

Aš, kaip buvęs "Laisvės" laikraščio skaitytojas, noriu pasveikinti su Naujais 1963 metais, kartu palinkėti jums visiems darbuotojams daug laimės ir sėkmės jūsų darbe. Linkiu, kad jūsų leidžiamas laikraštis "Laisvė" ilgus metus gyvuotų ir kiekvienais metais susilauktų vis daugiau skaitytojų.

Visa to aš linkiu jums, gerbiamieji draugai, broliai ir sesės lietuviai!

Man irgi teko laimė kelerius metus skaityti jūsų leidžiamąjį laikraštį "Laisvė." Labai įdomus laikraštis, ir čia, Lietuvoje, dauguma labai noriai jį skaito, nes mums įdomu žinoti, kaip mūsų broliai ir sesės Amerikoje gyvena, mokosi ir dirba.

As skaičiau "Laisvę" beveik trejus metus. Žinoma, už tai aš esu jums tik dėkingas. Jei ne jūsų gerširdškumas, aš ir mano draugai ir kaimynai nebūtume skaitę "Laisvės"; tik jūsų dėka, kurie pasirūpino, mes galėjome pasiskaityti.

Kai gauname "Laisvę," ji eina iš rankų į rankas; kiekvienas nori pasiskaityti, ir ji visiems patinka. Bet praėjusiųjų 1962 metų pabaigoje nustojo me gauti

"Laisvę" ir dabar jau nebe-gauname.

Visus gautus numerius sudėjome į vieną vietą ir saugojame kaip labai vertingą dalyką ir ilgai ilgai juos globosime.

Tad baigdamas noriu padėkoti tiems, kurie stengė-tės, kad aš galėčiau "Laisvę" ir ją skaityčiau, ir visiems visiems vienu žodžiu sakau iš širdies aciū, draugai, broliai ir sesės, už jūsų geraširdingumą. Ir dar prašyčiau toliau manęs ne-uzmiršti ir nepalikti be "Laisvės."

Viso geriausio jums visiems, draugai.

Alfonsas Sakalauskas
Alytaus rajonas
Daugai
Lithuania, USSR

Svečias iš toli

"Laisvė" nebuvo atžymėta, kad praėjusiame mūsų posuvažiaviniame banke-te dalyvavo nuosirdus bičiulis — Juozas Mankauskas, iš Crown Point, N. Y. Jis ten turi vasarnamį, kur nemaža žmonių pas jį praleidžia atostogas.

Juozas — malonus žmogus ir su juo teko gražiai pasikalbėti apie visokius reikalėlius.

Ocala, Fla. — Susikūlė lektuvais ir užsimušė artisto P.A.B. Widenerio žmona Patrjcia.

Mirė Julius Kalvaitis

Po sunkios ligos vasario 6 d. mirė Julius Kalvaitis, gyvenęs 203 Maujer St., Brooklyn, N. Y. Jis buvo apie 80 metų amžiaus. Bus pašarvotas tik šeštadienį, vasario 9 d. Ballas šerminėje, 660 Grand Street, Brooklyn. Laidojamas bus pirmadienį, vasario 11 d., 2:30 popiet.

Julius Kalvaitis buvo ilgametis "Laisvės" vartininkas, veikėjas pažangiosiose JAV lietuvių organizacijose.

Liūdesio valandoje "Laisvės" kolektyvas reiškia nuosirdžią užuojautą jo žmonai Marijonai, visiems artimiesiems ir draugams. O jam pačiam—ramiai ilsėtis.

(Žinią telefonu pranešė Marijona Kalvaitienė.)

O gal dar ir tas žymiai prisidejo?

Mūsų kaimynkos "Vienybės" leideja Valė Tysliavienė, kalbėdama apie savo nelabai tapvykusį koncertą, gerokai pabara vietos lietuvius. Jai tai visa įrodė, kad jie "di esnieis" įvykiams dar nėra pribrėmę."

Aišku, Tysliavienė turi kuo skųstis. Juk baisiai pilka, kai žmogus dedi visas pastangas ką nors didesnio surengti, o niekas iš to neišėina.

Visi jau žino, kad "Vienybės" parengimą boikotavo kunigai ir visi reakcionieriai. Jie ant Tysliavienės labai užsirutino, kam ji nuvežė į Lietuvą savo vyro pelenus ir ten palaidojo, ir kam ji sugrįžusi atsisakė padėti didžiamam melgaliui Nudžerzės Stukui Lietuvą plūsti. Kunigams ir kitiems reakcionieriams nepakeliui su žmogumi, kuris atsisako atsisveikinti su paprasčiausiu padoru.

Jiems amžinai praeiktas kiekvienas lietuvis, kuris nepraeiktas savo senosios tėvynės už tai, kad ji nusikratė išnaudotojus ir sau energingai statosi naują ir šviesų rytojį.

Be šios priežasties dėl "Vienybės" nesėkmės su savo koncertu, ar nebuvo dar ir kita? Buvo garsinta ir reklamuota, kad šiame koncerte bus pastatyta Juliaus Gaidelio "Kantata apie Lietuvą." Na, o iš tos "kantatos" apibūdinimų "veiksnių" spaudoje matėme, kad tai yra ne kantata apie Lietuvą, bet piktas, bjaurus, šlykštus Lietuvos apšmeižimas, šlykštus lietuvių tautos įžeidimas. Toje Gaidelio kantatoje taip ir kvėpuojama didžiausia neapykanta visoms mūsų tėvynės pastangoms susikurti naująjį gyvenimą.

Tai kodėl padorus, patriotingas lietuvis turėtų eiti ir klausytis tų metų, ar tik todėl, kad jie yra apvilkti muzika, sudėti į dainą? Melas pasilieka melu, šmeižimas pasilieka šmeižimu.

Tysliavienė padarė klaidą, susižavėdama Gaidelio "kantata." Verta jai ir apie tai pagalvoti.

Brooklynietis

OZONE PARK, N. Y.
LLD 185 kp. susirinkimas įvyks vasario 13 d., 7:30 val. vak., "Laisvės" patalpoje, 102-02 Liberty Ave., Ozone Parke. Visi nariai prašomi būtinai dalyvauti, nes daug reikalių teks aptarti. Būkite geri, atėikite visi. Valdība (10-11)

Šiemetinė "Laisvės" B-vės direktorių taryba

Lietuvių Kooperacijos Spaudos Bendrovės akcininkų suvažiavime, įvykusiame vasario 3 dieną, buvo išrinkti sekami asmenys į bendrovės direktorių tarybą: Povilas Venta, Povilas Rainys, Bronė Keršulienė, Vera Bunkienė, Steponas Vetchkis, Jonas Rušinskas, Vincas Čepulis, Vincas Balt-

rušaitis, Geo. Wareson, Mykolas Stakovas, Jurgis Bernota, Walteris Brazauskas.

Ant rytojaus direktorių taryba laikė savo posėdį ir išrinko reikalingą valdybą ir kitus pareigūnus.

Alternatais išrinkti Vincas Venckūnas ir Petras Solomskas.

Ką daryt su nevalyva kalakutienu?

Mūsų mielosios gospadinės susidomėti

Nežinau ir nesuprantu, kodėl taip yra, bet ima ir dažnai pasitaiko. Aš kalbu apie mūsų banketus bei vakarienes. Visur labai madoje mus vaisinti kalakutienu. Tai viena iš populiariausių mūsų. Aš ją irgi mėgstu. Bet kodėl vieną kartą toji kalakutienu būna taip sultinga, minkšta, jog tiesiog vien šakutėmis gali su ja susidoroti. Bet, žiūrėk, kitą rozę, gražiausia balta kalakutienu kaip kokios naginės padas: skersai nė peiliu negali perpjauti, turi išilgai plėšyti, ir dar paskui gerklėje su ja bėdos turi tiek ir tiek.

Ar randasi specialistas, kuris galėtų išaiškinti, kas kaltas, kame dalykas? Ar toks jau pasitaiko nedoras, sausas ir kietas kalakutas, ar kaltas jo paruošimas, apdorojimas? Kaip to būtų galima išvengti?

Nusivylęs kalakutas

Dovanos "Laisvei"

Šie Lietuvių Namų Bendrovės šerinininkai dovanojo "Laisvei" savo šerūs:

Paul Šlajus, Chester, Pa., 5 šerūs.

Joseph Karen, Monterey Park, Calif., 4 šerūs.

Charles Brown, Brooklyn, N. Y., 4 šerūs.

Petras Puodis, Philadelphia, Pa., 3 šerūs.

Už dovanas širdingai aciū.

Maskva. — Josifas Kasanovas sulaukė 130 metų amžiaus, o jo žmona 105 metų. Bet dar stiprus, sveikata gera, tai nenori eiti į pensininkus.

New Yorke mirė čigonų karalius

New Yorkas. — Šeštadienį, vasario 2 d., Brooklyn, mirė pasaulinis čigonų karalius Joseph Uwanawich, sulaukęs 77 metų amžiaus.

Laidotuvės įvyko trečiadienį, Evergreen kapinėse, Elizabeth, N. J. Is visų Jungtinių Valstijų, nuo Maine iki Kalifornijos, nuo Oregon iki Floridos, suvažiavo čigonų vadai į laidotuves.

Čigonai netiki į sąsąjimą prie mirusių. Vyrų ir moterų šoko ir dainavo, nes jie sako, kad jų "karalius" nenorėjo sąsąjū. Sakoma, kad šis čigonų karalius buvo vienas iš "garsiausių". Nežinome, kuomi, bet prieš kelerius metus jis sumokėjo \$505 už 52 važiuotės praskaitimus.

LLD 185 kp. nariams

Iš praeties yra žinoma, kad mūsų kuopa yra atsižymėjusi savo gražia veikla. Todėl mes ir neturime tą garbingą vardą prarasti.

Štai yra šaukiamas visu kuopos narių susirinkimas. Įvyks trečiadienį, vasario 13 d., 7:30 v. vakare, "Laisvės" salėje. Centras jau prisuntė nariams šių metų knygą "Prelatas Olšauskis". Tai labai svarbi ir įdomi knyga. Kurie ją jau gavę ir skaitė, labai giria. Šiame mūsų kuopos susirinkime visi nariai šią knygą gausite. Be to, turėsime išrinkti gerą delegaciją į LLD apskrities konferenciją, kuri įvyks vasario 17 d.

Todėl būkite susirinkime visi ir visos. Kviečia atsilankyti.

Kuopos Komitetas

Kiekviena kolonija turėtų surengti kokią nors pramogą "Laisvės" paramai

"VILNIES" KALENDORIUS

1963 Metams

Išleido Dienraštis "Vilnis", Chicago, Ill.

KNYGA IŠ 128 PUSLAPIŲ. KAINA \$1.00

Gaunamas "Laisvės" knygyne

TURINGAS RAŠTAIS IS ĮVAIRIŲ MOKSLO SRIČIŲ

Gerų raštų su paveikslais yra iš Lietuvos. Nurodoma, kaip ten vystosi aukštasis mokslas, kaip gerinamas žmonių gyvenimas, tiek daug atsiemimų technikoje. Bendrai menas ir kultūra ten žydėte žydi.

Svarbus kūriny, gilus šaltinis mokslinių raštų, įvairių informacijų; dailiosios literatūros prozoje ir poezijoje

Tuojuo įsigykite jį ir pasinaudokite jo svarbiu turiniu. Užsakydami adresuokite:

LAISVĖ

102-02 Liberty Avenue

Ozone Park 17, N. Y.